

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΣ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1949

ΑΡΙΘ. 7

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Θερησκευμάτων
καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας
(Διεύθυνσιν Θερησκευμάτων)

Ἐ ν τ α ὤ θ α

Κύριε Ὑπουργέ,

Πρὸ τινος καιροῦ χειροτονήθη ἀπὸ τὸν ψευδεπίσκοπον Ματθαῖον ἕνας κληρικὸς εἰς ψευδεπίσκοπον ὑπὸ τὸν τίτλον Τριμυθοῦντος καὶ ἐστάλη εἰς Κύπρον. Ἐκεῖ ἠγκατασιαθεὶς συνταράσσει τὴν ζωὴν τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, συγκλονίζει τὴν ἐνότητα τῆς Ἐθναρχίας, ἣ ὁποία ἐκφράζεται διὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τῆς παρουσίας του δημιουργεῖται χωρισμὸς τῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν εἰς δύο Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντίκτυπον εἰς βάρος τῶν ἐνωτικῶν προσπαθειῶν τοῦ ἐκεῖ ἑλληνικοῦ κόσμου.

Ὁ Μητροπολίτης Κορινθίας ἀναγγέλλει εἰς τὴν Σύνοδον, ὅτι καὶ ἄλλος ψευδεπίσκοπος ἀπὸ τὸν ἴδιον Ματθαῖον χειροτονήθη καὶ ἐνεφανίσθη οὗτος εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειάν του, διὰ νὰ σχίσῃ εἰς δύο τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας καὶ νὰ γεννήσῃ δύο ἀντιμαχομένας μερίδας Χριστιανῶν πρὸς διασπορὰν τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἀγιοπάτης Ἐκκλησίας.

Ἄφ' οὗτου ἐγίνε πολλὴ συζήτησις κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος μετὰ τῶν πολιτικῶν κύκλων ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀναθεωρήσεως σχετικῶν περὶ ἀνεξιδρωσείας ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, οἱ Παλαιοημερολογίται ἔχουν ἀναθαρρήσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὅστε ἀποτολμοῦν νὰ χειροτονοῦν καὶ ἐπισκόπους καὶ νὰ πλήττουν βαρύνοντά τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν εἰς τὸ πολίτευμά της, εἰς τὴν ἐνότητά της καὶ τὴν ἱεράρχικὴν τῆς τάξιν. Ἀλλὰ τὰ πλήγματα αὐτὰ εἶναι πλήγματα κατὰ τῆς θερησκευτικῆς συνειδήσεως τοῦ ἔθνους, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἡ Ἐκκλησία, ἣ ἀνεγνωρισμένη ὡς κανονικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ καὶ τάξις ἵσταται ὡς συνεκτικὴ δύναμις, ὡς πειθαρχία ἐκουσία, ὡς πηγὴ ἐμπνεύσεως εἰς τὴν ἐθνικὴν ζωὴν.

Τινὲς ἐκ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐκκινούντες ἀπὸ τὴν ἀρχήν, ὅτι τὸ Σύνταγμα προστατεύει τὴν ἐλευθερίαν τῆς θερησκευτικῆς συνειδήσεως, φρονοῦν, ὅτι πᾶς πολίτης εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐνθμιζῇ τὴν θερησκευτικὴν του συνειδήσιν ὡς βούλεται ἀπέναντι τῆς Θείας Δυνάμεως.

Κανείς κανένα δὲν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ προανατολήξῃται εἰς τὸ εἶδος τῆς Θεότητος, ποὺ ἀναγνωρίζει ὡς ὑψίστην ἀλήθειαν καὶ νὰ τὴν λατρεύῃ, ὡς ἐκεῖνος νομίζει. Ἀπὸ τῆς σιγμῆς ὅμως, ποὺ ζητεῖ νὰ δημιουργήσῃ ὁργάνωσιν κοινωνικὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν θερησκευτικῶν του δοξασίῶν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Πολιτείας ὡς πρὸς τὰς συνεπείας, ποὺ θὰ δύναται νὰ ἐμφανίσῃ πᾶσα νέα θερησκευτικὴ ὁργάνωσις ἐντὸς τῆς ἑλληνικῆς ὁρθοδόξου κοινωνίας.

Δὲν ἔχει δυστυχῶς κατανοηθῆ ἡ μεγάλη σπουδαιότης, τὴν ὅποیان ἔχει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἰσθμὴν ψυχολογίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὸ κράτος διὰ τῆς ὁργάνωσός του, διὰ τῆς νομοθεσίας του δὲν ἐξαντλεῖ τὴν λαϊκὴν ψυχὴν. Κινεῖται ὡς δύναμις, καὶ μάλιστα εἰς πλείστας περιπτώσεις ὡς δύναμις καταθλιπτικὴ, καὶ διὰ τῆς βίας ἐξασφαλίζει τὴν τάξιν καὶ τὴν πειθαρχίαν ἐντὸς τῆς κοινωνίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεσμὸς ἐλευθερίας κατὰ τὸ νόημά της, εἶναι ἡ ἐκουσία Θυσία χάριν τῶν ἄλλων, ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐγγένειαν καὶ τὸν ἀρχοντικὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους. Ἡ Ἐκκλησία μὲ τὸ πολίτευμά της, τὸ συννοδικὸν της σύστημα κατοπιρίζει τὴν ἀνωτάτην πνευματικὴν ἀρχήν, εἰς τὴν ὅποیان μετ' εὐλαβείας ὑποτάσσεται ἡ θερησκευτικὴ συνειδήσις τοῦ λαοῦ καὶ δημιουργεῖται οὕτω τὸ πνευματικὸν ὑπέδαφος τῆς συννεσταγμένης ζωῆς του, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου εἶναι οὐσοσχευμένα τὰ ἱερὰ αἰσθήματα τῶν γενεῶν, ποὺ δίδουν τὸν ἑνθμὸν καὶ τὴν τάξιν εἰς τὴν ζωὴν καὶ γίνονται πρόσταγμα πρὸς θαρραλίαν ἀντιμετώπισιν τῶν κινδύνων, πρὸς διεξαγωγὴν ἡρωικῶν ἀγώνων, πρὸς πραγματοποιήσιν ἰδανικῶν καὶ πόθων ἐθνικῶν, πόθων πανανθρωπίνων.

Ἡ Πολιτεία μετὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι συνδεδεμένη στενῶτα. Ἐκπονεῖ καὶ ψηφίζει τοὺς ἐκκλησιαστικούς νόμους καὶ δὲν θέλει νὰ χωρισθῇ ἀφ' αὐτῆς, διότι ὁ χωρισμὸς τῆς Πολιτείας ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας θὰ τὴν ἐστέρει ἀπὸ τὸ βάθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἵσταμένη ἡ Πολιτεία προφυλάσσεται ἀπὸ πᾶσαν ὕλιουκὴν πολιτικὴν ἀντίληψιν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ ἐξασφαλίζει τὴν λειτουργίαν της κατὰ τρόπον, ὅστε νὰ εἶναι αὐτὴ συμφωνοτέρα πρὸς τὰς μεγάλας παραδόσεις τοῦ Γένους. Ἐὰν ἡ Πολιτεία

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Ἐκκλησία πρὸς τὴν Πολιτείαν διὰ τὰς πράξεις τῶν παλαιοημερολογιτῶν.—Ἐπὶ τῷ μνημοσύνῳ τῶν μαρτυρησάντων ἑλλήνων ἱερέων.—Διατί ὁ ἱεὺς Κλήρος ἀποτελεῖ τὸν κύριον στόχον τῆς ἀθετίας.—Ἡ ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας· Διάγγελμα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν κλ.—Ἡ 25ῃ Μαρτίου: Ἐγκύκλιος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.—† Μητροπολίτου Δαρίως Δωροθέου. Ἡ ἀγάπη ἔχει τὴν ὑπεροχὴν.—Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν».— Παρατηρήσεων Στήλη: Ἡ διδυμος διὰ τοὺς ἑλληνας ἑορτή.—Δημήτριος Πετρακάκος (†).—Χρονικά.

θεωρῆ βαρύνουσαν τὴν σημασίαν τοῦ θεομοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς, δὲν δύναται νὰ τὴν βλέπῃ μὲ ἀδιαφορίαν νὰ πλήττεται ἐντὸς τῆς διοικητικῆς τῆς ἐνότητος, νὰ καταφρονῆται ἢ ἀξιολογεῖται τῆς. Ἐὰν ἡ Πολιτεία θέλῃ ἐν ὄνοματι τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως νὰ ἀνέχηται ἢ καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν δημιουργίαν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων ὑπὸ οὐρανῶν μορφῆν, ποῦ ὑπονομεύουν καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν ὑπόστασιν τῆς Ἐκκλησίας, τότε ὀφείλει νὰ ἀποδεχθῇ τὸν χωρισμὸν Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ποῦ εἶναι ἀπὸ τὰ νεώτερα πολιτικὰ δόγματα τῶν Ἐθνῶν. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦ δὲν ὑπάρχει χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, δὲν εἶναι δυνατόν ἢ μὲν ἐπίσημοσ Ἐκκλησία νὰ εὐρίσκειται ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Πολιτείας, ἢ ὅποια ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ νομοθετῇ διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀσκήσῃ βαρῦτατον ἔλεγχον ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς τῆς ζωῆς καὶ τῶν πνευματικῶν τῆς ἀκόμη λειτουργιῶν, αἱ δὲ θρησκευτικαὶ ὁργανώσεις πάσης φύσεως εἴτε τοῦ Καθολικοῦ δόγματος εἴτε τοῦ Χιλιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Παλαιοημερολογικὴ ὁργάνωσις τῶν δῆθεν γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν νὰ εἶναι ἀσύδοτοι, ἐλεύθεροι νὰ ἐνεργοῦν ἀσθαιρέτως ἐπὶ καταφρονήσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων, ποῦ διέπουν τὴν ἐπίσημον ἐκκλησίαν, νὰ ὑποσκάπτουν τὴν ζωὴν καὶ τὸ γόητρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς. Ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ λάβῃ θέσιν ἀπέναντι αὐτῆς τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀταξίας καὶ νὰ προστατεύσῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς ἐκκλησίας καὶ ἢ νὰ ἐξαγκάσῃ τοὺς παλαιοημερολογίτας νὰ δεχθῶν ἱερεῖς ἐξαρτωμένους ἐκ τῶν κανονικῶν μητροπολιτῶν πρὸς τέλει τῶν ἀκολουθῶν τῶν κατὰ τὸ ἡμερολόγιόν τῶν ἢ νὰ ἐγκλείσῃ εἰς μονὰς ἐκείνους, ὅσοι αὐτοτιτοφοροῦνται ἐπίσκοποι ἢ πρεσβύτεροι, χωρὶς νὰ εἶναι τοιοῦτοι, ἐφ' ὅσον προέρχονται οἱ πλείστοι ἀπὸ καθηρημένους καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐν τοῖσι ἀποτολοῦν νὰ τελοῦν μυστήρια. Τὰ μυστήρια ὁμοῦ δὲν εἶναι θεουργικὰ γεγονότα, ἀλλὰ καὶ πράξεις κοινωνικαί, ἐφ' ὅσον γεννοῦν νομικὰς συνεπειάς, δημιουργοῦν πολιτικὰ καὶ ἀστικὰ δικαιώματα καὶ ὀφειλὰς μεταξὺ τῶν πολιτῶν καὶ ἀπέναντι τοῦ Κράτους.

Ἡ Πολιτεία καὶ ἀπέναντι τῶν παλαιοημερολογιτῶν καὶ ἀπέναντι ἄλλων μὴ ἀνεγνωρισμένων θρησκευτῶν, ὡς εἶναι ὁ Χιλιασμός, τίθεται εἰς τὸ δίλημμα, ἢ νὰ προβῇ εἰς χωρισμὸν Ἐκκλησίας καὶ Κράτους πρὸς διάσασιν τῆς συντάγματικῆς ἀρχῆς, ποῦ προστατεύει τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως τῶν πολιτῶν, ὅποια θὰ ἐξασπύοντο ἀχαλίνωτοι αἱ εἶναι θρησκευτικὰ προπαγάνδα, φανερὰ

καὶ μυστικά. θρησκευτικὰ ὁργανώσεις καὶ αὐτὸς ὁ Παλαιοημερολογισμός, διὰ νὰ πλήξουν τὴν ψυχικὴν ἐνότητα τοῦ ἔθνους καὶ νὰ κλονίσουν τοὺς ἱστορικοὺς τοῦ προσανατολισμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν τῶν πατέρων του, ποῦ εἶναι πνευματικὸς συνεκτικὸς δεσμός του καὶ πηγὴ ἐκπολιτιστικῆς δυνάμεως ἐντὸς τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας ἢ νὰ θεωρήσῃ τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν ὡς τὸν μόνον θεῖον θεσμόν, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ τοῦ ἔθνος ἐστήριξε τὴν ἐνδοξον ἱστορικὴν του σταδιοδρομίαν, διεξήγαγε καὶ διεξάγει ἡρωϊκοὺς τοὺς ἀγῶνάς του καὶ ἐξοφάλλει καὶ ἐξασφαλίζει τὴν ἐκπολιτιστικὴν του πορείαν. Ἐν τοιαύτῃ ὁμοῦ περιπτώσει ἡ Πολιτεία ἔχει ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ ψηφίσῃ ἀναλόγους νόμους, διὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ κάθε ἐπιβουλήν καὶ ὑπονόμισιν. Ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως εἶναι δικαίωμα τῶν πολιτῶν ὡς ἀτόμων καὶ οὐχὶ δικαίωμα τῶν ὡς ὁργανώσεων, ἀντιτιθεμένων πρὸς τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ Πολιτεία φέρεται οὐχὶ μὲ τὴν ἐμπρέπουσαν προσοχὴν καὶ ἐκτίμησιν πρὸς τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν, θεσμόν τοσαύτης σοβαρότητος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους καὶ οὐχὶ μόνον δὲν τὴν προστατεύει, ὡς ἔχει ὑποχρέωσιν, ἀλλ' ἐν ὄνοματι τῆς δῆθεν ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ἢ ὅποια ὡς κοινωνικὴ ὁργάνωσις γίνεται κακοποιὸς δύναμις εἰς βάρος τῆς ἐνότητος τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ψυχικῆς συνοχῆς τοῦ ἔθνους, ἐπιτρέπει πλήρη ἀσυνέτη καὶ ἀχαλίνωτον ἐλευθερίαν εἰς παλαιοημερολογίτας ψευδοεπισκόπους καὶ ψευδοἱερεῖς, εἰς τὰς τελετὰς τῶν ὁποίων παρίστανται καὶ πολιτικὰ πρόσωπα καὶ στρατὸς καὶ κρατικὴ μουσική, ἀφήνει ἀδίωκτον τὴν χιλιαστικὴν αἵρεσιν ἢ ὅποια ἀνατρέπει ἐκ θεμελίων τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκφορᾶ τὴν λύπην τῆς καὶ, διεργμηνέουσα τὴν πικρίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐφελέκωσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρυπτικῶν πράξεων τῶν ψευδοεπισκόπων καὶ ψευδοἱερέων παλαιοημερολογιτῶν. Οὗτοι δὲν ἐπιδιώκουν ἄλλο ἢ νὰ διχοτομήσουν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Χώρας, νὰ κλονίσουν ὀλοσχερῶς τὸ κῦρος τῆς ἀπέναντι ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν, μνηστῆρες δι' ὧν ἐνεργοῦν καὶ πράττουν καὶ αὐτὴν τὴν πολιτικὴν ἡγεσίαν.

Ἄν ἡ Πολιτεία νομίξῃ, ὅτι δικαιῶνται οἱ πολιταὶ ὡς ὁργανώσεις θρησκευτικαὶ νὰ κινοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐδάφους, ὡς βούλονται, καὶ νὰ ἐνεργοῦν εἰς βάρος τῆς θρησκευτικῆς ἐθνικῆς ἐνότητος, τοῦτο ὀδηγεῖ μοιραίως εἰς τὸν χωρισμὸν Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐκλόνηζε βαρῦτα τὴν ἱστορικὴν διάρθρωσιν τῶν πνευματικῶν καὶ πολιτικῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους.

† Ὁ Ἐάνθης ΙΩΑΚΕΙΜ, Προεδρεῦων

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Σερρών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Κοτζιάς

ΕΠΙ ΤΩ, ΜΝΗΜΟΣΥΝΩ, ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

*Ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἀγιοτάτης
Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν*

Ἀνεγνώσθη ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῆ Κυριακῆ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀντὶ ἐπιμνημοσύνου λόγου, κατὰ τὸ ὑπὲρ τῶν μαρτυρησάντων ἱερέων τελεσθὲν ἱερὸν μνημόσυνον. Τέκνη ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀναπέμπει σήμερον εἰς πάντας τοὺς ἱερούς ναοὺς ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς ἀγωνιζομένης πατρίδος δεήσεις ὑπὲρ τῶν ἡρωϊκῶν ψυχῶν τῶν διακοσίων πενήκοντα περὶ τοῦ ἱερέων, οἵτινες ἐσφαγιάσθησαν ὑπὸ τῆς ἀντιθέου καὶ ἀντιχριστοῦ κακουργίας τῶν κατακτητῶν καί, κατὰ συνέχειαν, τῶν ἑλληνοφόνων σλαυσομμωριτῶν κατὰ τὸν πρόσφατον, τὸν συνεχιζόμενον ἀκόμη ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος.

Οἱ θηριάδεις οὗτοι σφαγεῖς, πρὸ τῶν ὁποίων ὠχρίδισι καὶ αὐτοὶ οἱ διώκται τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Χριστιανισμοῦ, συμμαχήσαντες μετὰ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὠρκήσθησαν νὰ κατακτήσῃσι διὰ τῆς βίας, διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, τὴν κουρασμένην ἐκ τοῦ πολέμου ἡρωϊκῆν ἡμῶν πατρίδα.

Εἰς τὸν ὄγκον καὶ τὴν βιαιότητα τῆς προδοσίας ταύτης ἀντετάχθη σύσσωμον καὶ σύμφυχον τὸ Ἔθνος ἡμῶν καὶ μάχεται τώρα ἐπὶ ἔτη δι' ὄλων τῶν δυνάμεων του καὶ μὲ τὴν πολυτίμον βοήθειαν τῶν φίλων συμμάχων του, διὰ νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν του, τὴν ἐλευθερίαν του καὶ τὴν τιμὴν του. Διότι περὶ αὐτῶν τῶν πολυτίμων ἀγαθῶν πρόκειται, ἀνευ τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν. Ἐὰν ἡ ἐπικράτης ἄλλοτε τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ὑποδούλωσιν μὲ ὅλα τὰ συνακόλουθα δεινὰ αὐτῆς, σήμερον, εἰς τὸν συνεχιζόμενον κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἀμυντικὸν ἀγῶνα, κρίνεται καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ στοιχειῶδες γνῶρισμα καὶ δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου, ὄχι μόνον νὰ διαθέτῃ ἐλευθέρως τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ καὶ νὰ σκέπτεται κἄν καὶ νὰ αἰσθάνεται καὶ ν' ἀναπνέῃ ἀκόμη.

Ἰδοὺ διατὶ ὀλόκληρον τὸ Ἔθνος ὠρθώθη καὶ πάλιν ὡς εἰς ἀνθρώπος καὶ ἀγωνίζεται ἀγῶνα ὑπάρξεως κάτω ἀπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ καὶ ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας. Μαίνονται διὰ τοῦτο οἱ ἐχθροί· οὐχὶ μόνον, διότι εἶναι ὕλισται καὶ ἄθεοι, ἀλλὰ καὶ διότι γνωρίζουν, ὅτι ἡ Θρησκεία καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πίστις εἶναι δυνάμεις ἀπροσμάχητος, μῆσα εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεξήγητος καὶ ἀνεύρετος πάντοτε τὸ Ἔθνος τὸ σωσίβιον αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν ἡ μανία των κατὰ πάντοτε ἱεροῦ καὶ ὁσίου· καίουν καὶ κρημνίζουν ἑκκλησίας, βεβηλώνουν ἁγίας εἰκόνας, μολύνουν ἱερὰ σκεύη καὶ ἁγίας Τραπεζάς, μεταβάλλουν ἱερούς χώρους ναῶν εἰς τόπους ὁργίων καὶ σφάζουν χριστιανούς καὶ κρημονὴν καὶ σταυρώνουν ἱερεῖς—διακοσίους πενήκοντα περίπου μέχρι τοῦδε ἱερεῖς,

ὧν τὸ μνημόσυνον ἐπιτελοῦμεν σήμερον. Οὗτοι διὰ τοῦ τιμίου τῶν αἵματος καὶ διὰ τῶν φορικῶν μαρτυριῶν τῶν ἀνεδείχθησαν ἄξιοι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀνεξωντάνευσαν τοὺς θρούλους καὶ τὰς παραδόσεις τῶν ἡρώων τῆς Φυλῆς μας καὶ ἐγιναν ὀλοκαυτώματα εἰς τὸν βωμὸν τῶν Ἰδανικῶν τοῦ Ἔθνους. Διὰ τοῦ αἵματός των ἐνέγραψαν οὗτοι εἰς τὰς δέλτους τῆς Ἱστορίας μας ἀνεξίτηλους τίτλους ἑθνικῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ὑψώθησαν εἰς θρυλικά πρότυπα ἱεροῦ πατριωτισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, ἐμπνέοντα τὰς ἐπερχομένας γενεάς εἰς ἐπιτέλειαν τοῦ ὑπερτάτου καθήκοντος.

Μαρτύρων καὶ ἡρώων αἷμα ποτίζει καὶ πάλιν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ἑλλάδος τὸ δένδρον τῆς Ἐλευθερίας. Οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐλευθερίας δὲν θὰ κάμψουν τὴν ἀμυννὰ διότι ἡμεῖς ἀμυνόμεθα ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ ἔχομεν μαζί μας τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ὑπέρομαχον Στρατηγὸν μας. Ἀλλ' ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς, τέκνη ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς πάντες νὰ παράσχωμεν κατὰ συνέχειαν, προσθύμως καὶ ἐξαντλητικῶς, πᾶν ὅ,τι ἕκαστος δύναται εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων ἱερῶν τοῦτου ἀγῶνα καὶ νὰ προσευχώμεθα καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρῶν, ἱκετεύοντες, ἵνα ἐν τῇ μακροθυμίᾳ Του τερατίσῃ τὴν δικαίαν ὀργὴν Του διὰ τὴν ἀποστασίαν μας ἀπὸ τῶν ἐντολῶν Του, ἐπικαμφθῇ εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ δάκρυα τοῦ Γένους καὶ λυτρώσῃ αὐτό, νίκας κατὰ βαρβάρων δωρούμενος, ὥστε ἡ Πατρίς μας ἀνεπιβούλευτος, ἀκεραία καὶ ἐλευθέρα, νὰ ἐπανέλθῃ ἐν εἰρήνῃ, ἡνωμένη καὶ ἀδίαφροτος, εἰς τὴν εὐσέβειαν τῶν Πατέρων μας καὶ νὰ γίνῃ καὶ πάλιν ὁ κήρυξ τῶν ὑψηλῶν ἑλληνοχριστιανικῶν Ἰδανικῶν εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα.

Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων ἱερέων, τῶν ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος μαρτυρησάντων καὶ ὡς θυμιάμα εὐπρόσδεκτον ἄς ἀναβῇ ἡ θυσία αὐτῶν πρὸς τὸν Κύριον, τοῦ Ὁποίου ἄς ἐπικαλεσθῶμεν τὴν βοήθειαν ὑπὲρ τῆς ταχείας νίκης τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Εὐχέτης πάντων ὑμῶν πρὸς Θεὸν
† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΔΙΑΤΙ Ο ΙΕΡΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΣΤΟΧΟΝ ΤΗΣ ΑΘΕΪΑΣ

Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου, ἐκφωνηθεὶς τῇ Κυριακῇ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ὑπὲρ τῶν μαρτυρησάντων ἱερέων τελεσθὲν ἱερὸν μνημόσυνον.

«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος
τῶν ὁσίων αὐτοῦ» (Ψαλμ. 115, 6).

Μία βαθεῖα συγκλίνησις κατέχει σήμερον ὄλον τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα ἐκ τῆς τελέσεως μνημοσύνων εἰς ὄλους τοὺς ἱερούς ναοὺς τοῦ Βασιλείου διὰ τοὺς

σφαγιασθέντας ἑκατοντάδας ἱερέων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν φορικτὸν σημερινὸν ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξηνάγκασαν τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἀνόσιοι καὶ ἀσεβεῖς ὑπολογισμοὶ ξένων πολιτικῶν ἡγετῶν. Σύμβολα ἱερά οἱ ἱερεῖς τῶν μεγάλων πνευματικῶν κατευθύνσεων, ποὺ ἀκολουθεῖ τὸ Ἔθνος εἰς τὴν ἱστορικὴν του σταδιοδρομίαν ἔπρεπε νὰ κτυπηθοῦν, νὰ θανατωθοῦν, διὰ νὰ ἐθανατοῦτο δῆθεν μαζί τῶν καὶ ἡ ἰδέα, διὰ νὰ συντερίβητο ἡ πίστις εἰς τὰς πνευματικὰς ἀξίας, διὰ νὰ ἐκηρυχίζοντο μέσα στὰ στήθη τοῦ ποιμνίου ὅλα τὰ ἰδανικά, μετὰ τὰ ὁποῖα φωτίζεται ἡ ψυχὴ του καὶ γίνεται ἡρωϊκὴ καὶ μάχεται νικηφόρως κατὰ πάσης δυνάμεως σκοτεινῆς, ποὺ θέλει νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἀλήθειαν, νὰ φονεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ πνίξῃ μέσα εἰς σκοτεινὰ καὶ ψευδῆ διδάγματα τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ μεγάλο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῶν ὀλιστικῶν οικονομικῶν θεωριῶν, μετὰ τὰς ὁποίας πλανῶντες καὶ πλανώμενοι εἰσελαύνουν εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς φιλάτης Πατρίδος, διὰ νὰ ρυθμίσουν κατὰ τὰ σκοτεινὰ τῶν δόγματα τὴν ζωὴν τοῦ εὐσεβοῦς ἱστορικοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πρέπει νὰ παραμερίσῃ ἡ Ἐκκλησία, ποὺ ἐμπνέει τὸν λαόν, ποὺ τὴν ὁδηγεῖ κατ' ἀντίθετον πρὸς ἐκείνους κατεύθυνσιν, ποὺ διαπλάσσει τὴν ψυχὴν του μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι πνεῦμα ἀλληλεγγύης καὶ ἀνοχῆς καὶ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης καὶ εἰρήνης καὶ συναδελφώσεως τῶν λαῶν. Πρέπει νὰ σκοταθοῦν, νὰ ἐξευτελισθοῦν οἱ ἱερεῖς, διὰ νὰ κυριαρχήσῃ ἡ ἀθεΐα, ὁ ὕλισμός, ἡ οικονομικὴ θεωρία, ὡς ἡ μόνη ἀλήθεια, διὰ νὰ σβύσῃ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐλευθερία του, διὰ νὰ ἀποπνίγῃ ἡ πρωτοβουλία του ὡς δημιουργὸς δύναμις μέσα εἰς κολλητικισμούς, εἰς πλήρη κρατικοποίησιν τῆς ζωῆς, διὰ νὰ μεταβληθῇ ὁ ἀνθρώπος εἰς ἀπλὴν οικονομικὴν μονάδα, καὶ διὰ νὰ κινήται ἡ ζωὴ τοῦ Ἔθνους μόνον εἰς ἐπιπέδα πολιτικοοικονομικά, χωρὶς κανένα βαθύτερον πνευματικὸν προσανατολισμόν, χωρὶς καμίαν ἐλπίδα βαθυτέρας ἱκανοποιήσεως καὶ χαρᾶς. Ἄλλ' οἱ βασινοσθέντες καὶ σφαγέντες ἱερεῖς κοσμοῦν μετὰ μαρτυρίαν τῶν τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ θὰ παραμένουν φωτεινὰ παραδείγματα τῆς ἡθικῆς δυνάμεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία εἶναι θεμελιωμένη ἐπάνω εἰς τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ συνέχεια τοῦ μυστικοῦ του σώματος, εἶναι θεανδρική, ὅπως θεανδρική εἶναι ἡ ἀγία προσωπικότης τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Θεὸς κόσμος, Θεὸς ἀνθρωπότης, εἶναι σύνθεσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, σκοπὸν ἔχει νὰ ἀγιάσῃ, νὰ ἀνακαινίσῃ, νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ μεταμορφώσῃ τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον, νὰ πολεμήσῃ, νὰ καταργήσῃ τὸ κακὸν καὶ νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν νίκην τοῦ ἀγαθοῦ, εἰς τὸν θρίαμβον τῆς πλήρους δικαιοσύνης καὶ τῆς καθολικῆς ἀγάπης, ποὺ εἶναι βασιλεία φωτός καὶ καθολικῆς ὁρατότητος, βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ βαθύτερος σκοπὸς τῆς

ἱστορίας. Ὅλα τὰ ἱστορικὰ γεγονότα πάσης φύσεως λαμβάνουν τὸ νόημά τους, τὴν ἀξίαν τους ἀπὸ τὸ μέτρον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐξυπηρετοῦν τὸν μέγαν αὐτὸν σκοπὸν, ποὺ εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, ἡ ζωὴ τῆς ἀγίας τοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἀπλὴ διδασκαλία ἡθικὴ ἢ θρησκευτικὴ. Ἡ ζωὴ τῆς εἶναι ἀγὼν καὶ πάλη πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας τοῦ σκότους, πρὸς ἐκείνους, ὅσοι μισοῦν τὸ φῶς, ἀρνοῦνται τὴν ἀλήθειαν καὶ χρησιμοποιοῦν ὡς ὄργανα, διὰ νὰ ἀνατρέψουν τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ φονεύσουν τὸ πνεῦμα, τὴν ἐλευθερίαν, τὸν Θεόν, τὸν ἄνθρωπον ὡς θεῖαν πνοήν, ὡς εἰκόνα Θεοῦ. Ἡ Ἐκκλησία δι' ἀγῶνων, διὰ θυσιῶν, δι' αἱμάτων βαδίζει εἰς τὸν μέγαν σκοπὸν τῆς. Ἡ ἱστορία τῆς εἶναι στεφανωμένη ἀπὸ νέφη μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ὁσίων, ἡρώων τῆς πίστεως, ἁγίων ἀνδρῶν, ποὺ ἔδωκαν τὸ αἷμα τῶν, διὰ νὰ βεβαιώσουν τὴν ἀλήθειαν, διὰ νὰ σώσουν ἐντός τῆς ἱστορίας τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ, διότι τὸ θεῖον τοῦτο ἔργον ἐμπνέει καὶ ὁδηγεῖ τοὺς λαοὺς εἰς τὴν κατάκτησιν, εἰς τὴν νίκην, εἰς τὸν θρίαμβον τῶν ἐκαστοτε ἰδανικῶν, μέσα στὰ ὁποῖα κατοπτρίζονται οἱ νοσταλγικοὶ πόθοι τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ τὰ ὁποῖα μεταβάλλονται ἐκαστοτε δι' ἀγῶνων καὶ μόχθων εἰς δημιουργίας ὑψηλῶν μορφῶν πολιτισμοῦ. «Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν» (Ἰω. 15, 20), προείπεν ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἀγίας καὶ Ἐκκλησίας. Ἀπὸ τοῦ μεγάλου ὕψους τοῦ Σταυροῦ του, ἀπὸ τοῦ μεγάλου φορικτοῦ μαρτυρίου του, τὸ ὁποῖον ἐδοκίμασεν ἡρωϊκῶς, διὰ νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ἡ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ἡ ὑπὲρ τοῦ κόσμου θυσία νικᾷ καὶ ὁδηγεῖ εἰς τὴν δόξαν, ἀκτινοβολεῖ ἕνα φῶς δυνάμεως καὶ λυτρώσεως, ἕνα μεγάλο ζωντανὸ παράδειγμα εἰς ὄλους, ὅσοι ἠθέλησαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα νὰ γίνουν οἱ διάδοχοί του, οἱ καθοδηγοὶ τῶν λαῶν εἰς τὴν ὁδὸν ποὺ ἐχάραξεν ἡ ἀγία τοῦ ζωῆ, ὁ σταυρῶς του, ἡ ἀνάστασις του, ἡ δόξα του. Οἱ σφαγιασμοὶ καὶ αἱ θανάτωσεις τῶν ἱερέων, πανομοιότυπα πάθη τοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων, τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ὁμολογητῶν τῆς Ἐκκλησίας, οἱ διωγμοὶ καὶ αἱ σταυρώσεις ἐκείνων, ποὺ ἐτάχθησαν νὰ φυλάξουν τὴν πίστιν, νὰ ὁδηγοῦν τὸ ποιμνίον εἰς τὴν ἀνάληψιν τῶν μεγάλων εὐθυνῶν, εἰς τὴν δι' ἀγῶνων, δι' ἐπιμόχθου ἐργασίας ἐπιδιώξιν τῆς νίκης τῆς ζωῆς δὲν εἶναι θανάσιμα πλήγματα κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐκπέμπουν φῶς καὶ δύναμιν καὶ δόξαν καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους. Διότι οἱ ἱερεῖς τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας μετὰ τὸ τιμημένο ράσο τους δὲν συμβολίζουν μόνον τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ μίαν οἰκουμενικότητα καὶ ἀγκαλιάζει ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ἔθνους εἰς τὰ ἱερά του αἰσθήματα.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ σύνθεσις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ Χριστοῦ. Τὸ Ἔθνος ἐκφράζει τὰ ἱερά του αἰσθήματα, τὴν πνευματικὴν του ζωὴν μέσα εἰς σχήματα ἑλληνικὰ, ποὺ εἶναι κληρονομία τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πνευματικὸν του βάθος καὶ ἡ πηγὴ τῶν ἐμ-

πνεύσεών του καὶ τῶν μεγάλων δημιουργιῶν του. Ζῆ τὸ Ἔθνος τὴν χριστιανικὴν του πίστιν, ὄχι ὡς ἰδέαν, ἀλλ' ὡς ζωὴν μέσα εἰς διατυπώσεις, εἰς σχήματα καὶ μορφάς, ὅπως εἶναι ἡ διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας, τὸ συνοδικὸν δημοκρατικὸν πολίτευμά της, ἡ ποιήσις καὶ ἡ ἱερατολογία της, ἡ μεγάλη τέχνη της, οἱ φωτεινοὶ ναοὶ της, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς σκοτεινοὺς ναοὺς τῆς Δύσεως, ὅλοι οἱ ὄροι καὶ τὰ δόγματα τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων της, τὰ ἱερὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ἄμφια τοῦ ἱεροῦ κλήρου της καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν τελετῶν της. Ὅλα τὰ σχήματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι σχήματα φωτεινά, χαροποιά, ἑλληνικά. Ἐντὸς αὐτῶν εἶναι τὸ πνευματικὸν βάθος καὶ ἡ πνευματικὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι δύναμις δημιουργίας καὶ πλήρωμα δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης καὶ σταυρὸς καὶ ἀνάστασις καὶ δόξα καὶ ἀνακαινίσις καὶ θέωσις τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς. Ὅπως δὲν δύναται νὰ βοηθῆ μορφή καὶ εἶδος χωρὶς οὐσίαν καὶ ὕλην, ἔτσι οὐσία καὶ δύναμις καὶ ζωὴ εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ μορφή καὶ εἶδος εἶναι ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς. Μέσα στὰ δύο αὐτὰ κλείεται τὸ Ἔθνος. Μέσα σ' αὐτὰ ἐμπνέεται, σ' αὐτὰ ἀγωνίζεται καὶ δημιουργεῖ καὶ δοξάζεται καὶ γίνεται φῶς ὄλου τοῦ κόσμου.

Δι' αὐτὸ πλήττεται, φονεύεται, σταυρώνεται ὁ ἱερεὺς, διότι ἐκεῖνος εἶναι τὸ ζωντανὸν σύμβολον τοῦ Ἔθνους, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἐμψυχωτὴς εἰς τοὺς μεγάλους ἱεροὺς ἀγῶνας του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ἱερεὺς εἶναι τὸ χωριό, ἡ κοινότης ὡς σύνολον, ὡς πειθαρχία, ὡς ἠθικὸς ὄυθμὸς, ὡς ἀνώτερος παλμὸς, ἐκεῖνος ἐνώνει, ἐμπνέει, κατευθύνει, ἐκεῖνος εἶναι ὁ πνευματικὸς πατὴρ ὄλων. Δὲν κρημνίζεται τὸ ἔθνος παρὰ ἐὰν κρημινισθῆ ἡ Ἐκκλησία του, ἐὰν ἀνατραποῦν οἱ θεομοὶ του, ἐὰν ἐμπαιχθοῦν καὶ φονευθοῦν οἱ θεοὶ του καὶ διασυνθροῦν τὰ δῖα καὶ τὰ ἱερὰ του. Ἐὰν δὲν ἐκακώθησαν ὅλοι οἱ ἱερεῖς κατὰ τὴν τραγικὴν ἀναστατάσειν καὶ ἐκθεμελίωσιν τῆς ἑλληνικῆς ὑπαίθρου τοῦτο σημαίνει, ὅτι δὲν ἔσβυσεν ὀλοσχερῶς ἀπὸ τὰ στήθη τῶν πλανωμένων Ἑλλήνων ἡ πίστις καὶ ἡ ἱερὰ παράδοσις, μετὰ τὴν ὁποίαν διεπλάσθη ἡ ψυχὴ των ἀπὸ τὰς ὀρθοδόξους χριστιανὰς ἑλλη-

νίδας μητέρας των. Τώρα, πού ἐξεπονήθη σχέδιον ἀκρωτηριασμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἀποκοπῆς τῆς αἱματοβρεγμένης ἑλληνικῆς μακεδονικῆς γῆς ἀπὸ τὸ πολυθλασμιεμένο σῶμα τῆς Πατρίδος μας, εἶναι δυνατόν νὰ μὴ θλιβῆ, νὰ μὴ ταραχθῆ ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ τῶν πλανωμένων ἀδελφῶν; Δὲν εἶναι κράζουσα διεθνῆς ἀδικία νὰ ἀντισητῆ ἡ ἡρωϊκὴ Ἑλλὰς κατὰ τὸν μέγαν τελευταῖον πόλεμον κατὰ δύο γιγάντων, ὀπλισμένων μέχρις ὀδόντων, διὰ νὰ σωθῆ ἡ ἐλευθερία τοῦ κόσμου, καὶ ἄλλοι, ἀφοῦ συνέπραξαν εἰς τὸ ἀνόσιον ἔργον ἐκείνων, νὰ σταυρώνουν τώρα τὴν δοξαμένην Ἑλλάδα καὶ νὰ ἐρίζουν μεταξὺ των ποῖος ἐξ αὐτῶν θὰ ἀρπάσῃ, θὰ ἐνωματώσῃ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν τὴν πολῦτιμον ἑλληνικὴν γῆν τῶν βορείων ἐπαρχιῶν της;

Μία ὁμως ἠθικὴ τάξις, ἓνας μυστικὸς νόμος δικαιοσύνης διέπει τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου. Μέσα σ' αὐτὴν ἀντηγεῖ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀλήθεια, τὸ δίκαιον εἶναι τὸ θέλημά Του, ἡ θεία προσταγὴ Του. Δὲν δύναται νὰ ἀνατραπῆ ὀλοτέλα ἡ θεία τάξις εἰς τὸν κόσμον. Ὅλοι οἱ μεγάλοι πολιτικοὶ ἡγέται εἰς τὸ τέλος θὰ ἀφήσουν νὰ κυριαρχηθῆ ἡ ψυχὴ των ἀπὸ τὸ ἐξῆς θεῖον πρόσταγμα, «καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε, παιδεύθητε πάντες οἱ κρῖνοντες τὴν γῆν».

Τὸ δίκαιον μόνον εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος καὶ τὸ θεμέλιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ οἰκοδομηθῆ ἡ εἰρήνη ἐν μέσῳ τῶν λαῶν τῆς γῆς. Τὰ αἵματα τῶν ἡρώων, τῶν μαρτύρων, πού ἔπεσον εἰς τοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἐλευθερίας ὄλου τοῦ κόσμου, δὲν θὰ μείνουν ἀδικαίωτα, δὲν θὰ ἀποβοῦν ἐπὶ ματαίῳ. Εἰς τὰς ἑκατόμβας τῶν νεκρῶν μας, αἱ θυσίαι καὶ οἱ σφαγιασμοὶ τῶν θρηνομένων σήμερον, τῶν σφαγιασθέντων ἑκατοντάδων ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, τῶν πνευματικῶν πατέρων τοῦ λαοῦ ὡς θεωρηθοῦν καὶ αὐταὶ πρόσθετον τίμημα τῆς ἐξαγορᾶς τῆς Ἑλευθερίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς Πατρίδος. Ὁ Κύριος ὡς ἀναπαύσῃ τὰς τιμίας ψυχὰς των μετὰ τῶν ἁγίων «ἐνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμὸς, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος» Ἀμήν.

Ἡ ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ ἙΘΝΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ,,

Ἡ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΞΕΩΝ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς «Ἑθνικῆς Ἑβδομάδος» Ἐργασία καὶ Νίκη, ἀπηύθυνε ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τὸ ἀκόλουθον διάγγελμα :

«Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας εὐλόγως εἰς τὸν Θεὸν πρῶτον καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Αὐτοῦ Ἐκκλησίαν ἀφιερῶθη ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑορτίου ἑβδομάδος τοῦ Ἔθνους, ἥτις ὑψώνει τὸ δίπτυχον ἔμβλημα: «Ἐργασία καὶ Νίκη» εἰς τὴν παγκόσμιον ἀναγνώρισιν. Ὁραία, πράγματι ἐμπνευσις, διότι, ἀντικρύ-

ζουσα τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα, ἐκφράζει τὴν σημερινὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους εἰς τὰς δύο μεγάλας προσπάθειάς του. Ἐργασία καὶ νίκη εἶναι ἐν τῇ πραγματοποιήσει των καὶ διὰ τοῦτο ἡ εὐγενὴς αὐτὴ καὶ διορατικὴ ἐμπνευσις συνήρασε τὸ Ἔθνος καὶ ἐσήμανεν ἐθνικὸν πανελλήνιον συναγεμῶν. Ἀκριβῶς δὲ διότι τὸ Ἔθνος ἐργάζεται καὶ νικᾷ, διὰ τοῦτο καὶ ἑορτάζει. Ἐορτάζει δὲ χωρὶς ἀνάπαυλαν ἀπὸ τῆς νικηφόρου ἔργασίας του, ἑορτάζει τούναντιον εἰς στιγμὰς ὑπερτάτης ἐντάσεως τῆς νικηφόρου προσπάθειάς του. Καὶ ἑορτάζει, οὐχὶ διὰ νὰ θριαμβολογήσῃ ὑπερηφάνως, ἀλλὰ διὰ νὰ καταστήσῃ

καὶ εἰς ὅλον τὸν ἀγωνιῶντα κόσμον τῶν ἐλευθέρων λαῶν καὶ τῶν ἐλευθέρων σκλάβων συνειδητὴν τὴν ἑλληνικὴν ἀλήθειαν, τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν, ὅποια πράγματι εἶναι, τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Διὰ τοῦτο καὶ ἐφορτᾶζει κατὰ ἰδιότυπον τρόπον. Καὶ ἐφορτᾶζει τὸ Ἔθνος, διότι πιστεύει. Πιστεύει εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν μεγάλην του ἱστορικὴν ἀποστολήν. Πιστεύει, ὅτι ἡ ἐργασία του καὶ ἡ πρὸς τὴν βεβαίαν νίκην ἀποβλέπουσα προσπάθεια του εἶναι πηγὴ δυνάμεως καὶ ἐλπίδος δι' ὅλους τοὺς ἐλευθέρους καὶ σκλάβους λαοὺς καὶ ὅτι ἡ μικρὰ αὐτῆ γωνία τῆς γῆς, ἡ δημιουργὸς καὶ πρόμαχος τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ, ἀκριβῶς διότι ἐργάζεται, ὅπως νικήσουν καὶ ἐπικρατήσουν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν γνήσιαν δημοκρατίαν καὶ διὰ τὸν χριστιανικὸν πολιτισμόν.

»Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὸν ἱερόν, ὅπως καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἡ Ἐκκλησία αὐτοῦ ἴσταται κορυφαία ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων. Αὐτὴ ἐμπνέει τὴν θρησκευοῦσαν ψυχὴν τοῦ ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, ὑπὲρ ἱερῶν καὶ δόξων, ἀγωνιζομένου Ἔθνους. Εὐλογεῖ τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ, βαστάζει τὸν σταυρὸν τοῦ Ἔθνους, ἀνερχομένου τὸν Γολγοθᾶν του, καὶ, διότι τὴν ὁραματίζεται, εὐαγγελίζεται τὴν ἀνάστασιν του. Καὶ μέσα εἰς τὴν ἱεράν κιβωτὸν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὅποیان πηδαλιουχεῖ ὁ Χριστός, τὸ Ἔθνος περισώζεται ἀπὸ τὰς καταγιγίδας καὶ τοὺς κατακλισμούς καὶ ἀποδίδεται, ὅπως τώρα, οὕτω καὶ πάντοτε, ἀλώβητον καὶ ἀχραντὸν εἰς τὸ πανύψηλον Ἀραράτ τῆς μεγάλης του ἱστορίας.

»Διὰ τοῦτο καὶ σήμερον εὐρίσκεται καὶ πάλιν ἡ Ἐκκλησία ἡ δέσποινα τῶν ψυχῶν τοῦ Ἔθνους, συμπολεμιστρία εἰς τοὺς ἀγῶνας του. Σήμερον κατ' ἐξοχὴν. Διότι σήμερον ὠρθώθη ὠργανωμένη καὶ πάνοπλος ἡ στρατιὰ τῶν πονηρῶν δυνάμεων τοῦ Ἀντιχριστοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Διότι σήμερον ὁ ἀγὼν εἶναι τιτάνειος, διεξαγόμενος, ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ ἀπόστολος τῶν ἔθνῶν Παῦλος, «πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου» (Ἐφεσ. 6, 12). Καὶ στρέφεται ὁ σκότιος οὗτος ἀγὼν, συγκεντρωμένος, πρωτίστως κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Διότι τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐδέξατο ὁ Χριστὸς πρῶτον ἐξ ὅλων τῶν ἔθνῶν τοῦ κόσμου. Εἰς τοῦ Ἔθνους τούτου τὴν γλῶσσαν ἠδὲ δόκησε νὰ γραφῇ τὸ Εὐαγγελιὸν Του. Τὸ Ἔθνος τοῦτο πρῶτον καὶ ἐδέχθη καὶ εὐηγγελίσθη ἀνὰ τὸν κόσμον τὴν Θρησκείαν Του. Τὸ Ἔθνος τοῦτο διέθεσεν ὅλας του τὰς πνευματικὰς δυνάμεις διὰ τὴν διατύπωσιν καὶ ἐμπέδωσιν τῶν σωτηρίων ἀρχῶν τοῦ Ἐσταυρωμένου Λυτρωτοῦ. Τὸ Ἔθνος τοῦτο ἐξεχριστιάνισε καὶ ἐξεπολίτισε καὶ τοὺς Σλαῦους καὶ τὸ Ἔθνος τοῦτο ἐξήσεν, ἐργάσθη καὶ ἐνίκησε, διότι σέβεται τὸν Θεόν,

πιστεύει εἰς Σωτῆρα Χριστὸν καὶ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν πίστιν Του. Διὰ τοῦτο καὶ εἶναι ὁ στόχος ὅλης τῆς στρατίας τῶν δορυφόρων τοῦ σκότους. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ τόσαι θυσίαι. Χύνει ἀφθονον τὸ αἷμα εἰς τὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Διακοσίους πενήκοντα κληρικὸς ἔδωκεν ἤδη ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν σημερινὸν μόνον κατὰ τῶν κομμουνιστῶν ἀγῶνα καὶ ἀναριθμητὰ πιστὰ μέλη της, τέκνα της, διὰ νὰ κρατήσῃ ἀπόρθητον τῆς πίστεως τὸ τεῖχος καὶ κυματίζουσαν τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους. Διὰ τοῦτο λυσοῦ καὶ μαινεται ὁ κομμουνισμὸς, διὰ τοῦτο ἐσκοπᾷ μὲ ἀμείλικτον ἀγριότητα καὶ κακουργίαν κατὰ ἱερῶν καὶ δόξων. Σταυρώνει ἱερεῖς, βεβηλώνει καὶ κρημνίζει ναοὺς, θρυμματίζει σταυροὺς καὶ εἰκόνας. Διότι εἶναι ἐχθρὸς τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κομμουνισμὸς λατρεῖ τὴν ὕλην, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ ἡ Ἐκκλησία Αὐτοῦ διερμηνεὺς του. Ὁ κομμουνισμὸς δὲν ἔχει Θεόν. Μόνον δὲ ὅπου Θεὸς καὶ πνεῦμα Θεοῦ, ἐκεῖ καὶ ἐλευθερία (Κορ. 2 Κεφ. 3, 17). Διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἔχουσα τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα, κηρύσσει καὶ εὐλογεῖ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου καὶ ἀντιτίθεται εἰς πᾶσαν βίαν καὶ εἰς πᾶσαν μορφήν ὀλοκληρωτικοῦ κράτους, τὸ ὅποιον συνθλίβει τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ ἐξοντῶνει τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ζωὴ, ὁ κομμουνισμὸς σκορπίζει θάνατον, διότι τρέφεται ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ τὴν ἀπαθλίωσιν. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀγάπη, ὁ κομμουνισμὸς ζῆ καὶ τρέφεται μὲ τὸ μῖσος. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀλήθεια, ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ψεῦδος καὶ μὲ τὸ ψεῦδος παραπλανᾷ καὶ μὲ τὸ ψεῦδος ζῆ.

»Ἀλλά, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο θὰ νικήσῃ. Τὸ ἀψευδὲς στόμα Του προεῖπε τὴν νίκην της. «Καὶ πόλαι Ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16, 18). Ἀλλὰ προδιέγραψε συγχρόνως ὁ Κύριος καὶ τὸν Γολγοθᾶν τοῦ μαρτυρίου της. Διὰ τοῦ Γολγοθᾶ ἔφθασε καὶ ὁ Ἰδιος εἰς τὴν νίκην, διὰ τοῦ Σταυροῦ εἰς τὴν Ἀνάστασιν, διὰ τοῦ πάθους εἰς τὴν δόξαν. Αὐτὸς εἶναι καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του ὁ κληρὸς, αὐτὸς εἶναι καὶ τοῦ Ἔθνους ὁ σταυρὸς. Τοῦ Ἔθνους μας, ὅπερ εἶναι τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Κύριος ἐμακάρισε «τοὺς δειωγμένους ἕνεκεν δικαιοσύνης» (Ρωμ. 5, 10) καὶ ἐθεμελίωσε τὴν νίκην ἐπὶ τῆς πίστεως, βεβαίαν ἐπὶ ἀρραγοῦς θεμελίου: «Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη, ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (1 Ἰω. 5, 4). Ἐπάνω εἰς τὴν πίστιν ἐστηρίχθη ὁ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν πατέρων μας ἀγὼν τοῦ 1821. Μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς πίστεως ἐκερδήθησαν οἱ ἀπελευθερωτικοὶ ἀγῶνες τῶν ἀδελφῶν μας τοῦ 1912—1913 καὶ οἱ μετ' αὐ-

τούς. Ἡ αὐτὴ πίστις ἐνέπνεε τὰ παλληκάρια τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Πίνδον καὶ τὰ ἠπειρωτικὰ βουνά. Ἡ ἴδια πίστις καὶ κατὰ τὴν πρόσφατον βαρβαρικήν κατοχὴν ἐνίσχυε τὸ Ἔθνος εἰς μιαν καθολικὴν ἀντίστασιν. Ἡ πίστις εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην Αὐτοῦ. Ὀλόκληρον τὸ Ἔθνος καὶ τότε ὑψώθη εἰς τὴν μεγαλειώδη ἐκείνην ἀντίστασιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, τὴν ὅποιαν, πλαστογραφούντες τὴν ἀλήθειαν, ἠθέλησαν νὰ μονοπωλήσουν ὑπὲρ ἑαυτῶν ὀλιγιστοὶ ἐξωμόται. Ὀλόκληρον τὸ Ἔθνος, τὸ ὑγιές καὶ πιστὸν εἰς τὰς ἱεράς παραδόσεις τοῦ Ἔθνους, ἀντέστη καὶ ἐνίκησε.

»Τοῦτο θὰ συμβῆ καὶ σήμερον. Τὸ ἔθνος θὰ νικήσῃ, διότι ζῆ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων. Διότι, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος κατήργησε τὸ μέτρον τῆς ἀντοχῆς καὶ τῆς θυσίας. Εἶναι ἀμφίβολον, ἂν θ' ἀντειχόν ἄλλοι λαοὶ νὰ ὑφίσταντο, ὅσα ὑφιστάμεθα ἡμεῖς δεῖν ἐπὶ ἐννέα συνεχῆ ἔτη. Γνώριμοί μας εἶναι οἱ ἀγῶνες. Τοῦ Χριστοῦ μας εἶναι ὁ Σταυρὸς μας. Ἄν καμπτώμεθα ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ, δὲν ἔλειψαν εἰς δόξαν Κυρίου οἱ Κυρηναῖοι Σίμωνες, ὄχι εἰς, ἀλλὰ δύο καὶ μεγάλοι καὶ δυνατοί, ἡ Μεγάλῃ Ἀμερικῇ καὶ ἡ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ. Ἡ πορεία πρὸς τὸ πάθος βεβαίως συνεχίζεται· ἀλλ' ἡ ἀγῆ τῆς Ἀναστάσεως ροδίζει ἤδη. Μικρὸν εἰσέτι καὶ θὰ ἐκπηδήσῃ ὀλόφωτος καὶ θριαμβευτικὴ ἡ ζωὴ μὲ τὴν νίκην καὶ μὲ τὴν δόξαν, μὲ τὴν νίκην τῆς ἐργασίας καὶ τῶν παθημάτων.

»Καὶ μὲ τὴν πίστιν αὐτὴν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν: Δεῦτε χριστοφόροι λαοί, ἀνένισατε τὴν μαρτυρικὴν μας χώραν. Δεῦτε ἴδετε τὴν πίστιν τοῦ μεγαλομάρτυρος λαοῦ τῆς. Ἐκτιμῆσατε τοὺς ἀγῶνάς του, ἀποθαυμάσατε τὰ παλαισμάτά του καὶ τοὺς ἰδρώτας του. Δεῦτε ἴδετε πῶς ὑπὸ τὰ βλήματα καὶ τὰ πλήγματα τοῦ ἐχθροῦ ὀργώνει τὴν γῆν τῶν πατέρων του καὶ ἀνοικοδομεῖ ἐρείπια. Καὶ ἀπόδοτε δικαιοσύνην εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ εἰς τὴν νίκην του, ἡ ὅποια θὰ εἶναι καὶ νίκη ὄλων τῶν ἐλευθέρων λαῶν τοῦ κόσμου, νίκη τοῦ πολιτισμοῦ, νίκη τοῦ Χριστοῦ».

Αὐθμερὸν κατὰ τὴν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῶ προσευχὴν ἡ Α. Σ., ὁ τελεταρχῶν Μητροπολίτης Σάμου εἶπε τὸν ἀκόλουθον λόγον, καὶ τὴν μετ' αὐτὸν παρατιθεμένην ὑπὲρ εὐοδόσεως τῶν ἀγῶνων τοῦ ἔθνους εὐχὴν:

«Ἐν τῷ κόσμῳ θλίβην ἔχετε, ἀλλὰ θαρσείτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»
(Ἰω. 16, 33).

Ἀγαπητοὶ Ἕλληνες ἀδελφοί,

Ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία εἶναι τὸ ἔθνος εἰς τὰ ἱερὰ καὶ ἅγια αἰσθήματά του. Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἔθνους ἀναπτέροῦται πάντοτε ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ἀγῶνες ἐλευθερίας καὶ μεγάλων θυσιῶν εἶναι οἱ ἀγῶνες ἔθνους καὶ Ἐκκλησίας ἐν ταῦτῳ. Εἰς τοὺς χρόνους τῆς δουλείας ἡ δρθόδοξος χριστιανικὴ πίστις, ποὺ εἶναι ἑλληνικὸν

χαροποιὸν φῶς καὶ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ φεγγοβολοῦσε καὶ ἐθέρμαινε τὴν καρδίαν τοῦ ἔθνους ὡς ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια καὶ πνεῦμα ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν τυράννων, κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Ἄδου. Ἀπὸ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Ἀγίας Λαύρας ὁ ἐπίσκοπος Γερμανὸς Παλαιῶν Πατρῶν εὐαγγελίζεται τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους, καὶ ἡ φωνὴ του ὡς ἀστραπὴ ἀγγέλου ἐξ οὐρανοῦ ἠλεκτρίζει ὅλον τὸ ἔθνος, διασεῖει τὰ θεμέλια τῆς τυραννίας. Μαίνεται ὁ τύραννος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔθνος παραμένει ἀνένδοτον εἰς τὴν πίστιν του. Σταυροῦνται οἱ ταγοὶ του. Ὁ Οἰκουμηνικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε' καὶ οἱ συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς θανατώνονται ὡς οἱ μεγάλοι ἔνοχοι τῆς ἐπαναστάσεως. Τὰ ἑλληνικὰ παλληκάρια μὲ τὴν ὑπερμεγαλόπνοον στρατηγικὴν τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ μὲ ἄλλους ἐμπνευσμένους ἀρχηγούς μάχονται εἰς τὴν Πελοπόννησον, εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Φωτιά καὶ ἐρήμωσις τῆς ἑλληνικῆς γῆς γίνεται ἡ λύσσα τοῦ Δυναστού. Ἀλλὰ φωτιά καὶ ὄλεθρον ἀνταποδίδουν κατ' αὐτοῦ οἱ ἡρώισμοι τοῦ Κανάρη, τοῦ Μιαούλη τοῦ Σαχτούρη καὶ ἄλλων ἡρώων μέσα στὰ λιμάνια καὶ τὰ πελάγη τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν. Φωτιά στὶς πυριτιδαποθήκες τοῦ Μεσολογίου καὶ τῶν ἱερῶν μονῶν παλαιότερα στὴν Ἠπειρὸν καὶ ἀργότερα στὴν Κρήτη. Δαυλὶ τοῦ Καυάλη καὶ ἡρώων ἑλλήνων μοναχῶν μεταβάλλουν ἀγνὲς ἑλληνικὲς ψυχὰς γυναικοπαίδων εἰς ὀλοκαυτώματα, εἰς θύματα πρὸς διάσωσιν τῆς ἑλληνικῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ δημιουργοῦν καὶ τάφους κολάσεως ὀλοκλήρων στρατιῶν τοῦ ἐχθροῦ. Ἀλλ' ἐπικολούθησε ἡ ἀνάστασις. Ἡ νίκη ἐστεφάνωσε τὸν τραχύν, τὸν ἄπισον αὐτὸν ἀγῶνα, καὶ τὸ ἑλληνικὸν κράτος ἀνιδρύθη εἰς τὴν ἱερὰν γῆν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὡς πραγματικῶς μιᾶς βαθείας ἱστορικῆς πολιτικῆς νοσταλγίας, ποὺ ἦτο ἡ λάμψις τῆς βυζαντινῆς Βασιλείας.

Τοιαῦτα εἶναι τὰ πεπρωμένα τοῦ ἔθνους. Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι ἐλευθερία, ποὺ μάχεται ἀδιαλείπτως καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς, ἐλευθερία σταυρουμένη, ἀλλὰ ἀστράπτουσι ὡς φῶς ἀληθείας καὶ λυτρώσεως ὅλου τοῦ κόσμου. Σφαγιασμοὶ ἑλλήνων ἱεραρχῶν Σμύρνης Χρυσοστόμου, Ἐλευθεροπόλεως Γερμανοῦ, Σιδηροκάστρου Κωνσταντίνου, Γρεβενῶν Αἰμιλιανοῦ, Κορυθαῖος Φωτίου, ἑκατοντάδες ἱερέων καὶ χιλιάδες τέκνων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἱερὰ θύματα τῆς ἰδέας, νέφη ἔθνομαρτύρων καλύπτουν τὰς δοξασιμένας σελίδας τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Ἀλήθεια εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι φῶς ποὺ ἀνακαινίζει, ποὺ μεταμορφώνει, ποὺ γίνεται δικαιοσύνη καὶ ἀγάπη. Ἡ ἀλήθεια σταυρώνεται, ἀλλὰ δὲν πεθαίνει· παραμένει αἰώνως ζωντανὴ καὶ λάμπει ὡς ἀνάστασις καὶ χαροποιὸν φῶς. Σταυροῦνται καὶ τώρα κατὰ ἑκατοντάδας οἱ ἱερεῖς τοῦ ἔθνους. Φονεύονται τὰ νεῦτα, τὰ ὠραία παλληκάρια τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν ἀναβαίνει θριαμβευτικῶς ἡ πίστις τῶν ὡς ἀθάνατος ἐλευθερία, ποὺ φεγγοβολεῖ ὡς δόξα τῆς Ἑλλάδος, ὡς φῶς ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Θεὸς τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους.

Ἐκεῖνος εἶναι ἢ κατ' ἔξοχὴν ἀλήθεια, εἶναι ἀγάπη σταυρουμένη καὶ θανατουμένη χάριν τοῦ κόσμου, ἀλλὰ εἶναι καὶ νίκη κατὰ τοῦ θανάτου καὶ ἀνάστασις καὶ δόξα, ποὺ ἀκτινοβολεῖ αἰώνως ὡς δύναμις ἀναγεννήσεως καὶ λυτρώσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν. Αὐτὴν τὴν γραμμὴν τῆς ζωῆς ἐχάραξεν ὁ Χριστὸς ἐντὸς τῆς ἱστορίας. Ἐπάνω σ' αὐτὴν τὴν γραμμὴν διὰ μέσου μόχθων καὶ σταυρῶν, διὰ μέσου συνεχοῦς καὶ ἐπιμόνου ἐργασίας κατακτᾶται καὶ βεβαιοῦται ἡ ἐλευθερία καὶ ὁ ἀνθρώπος ὡς ὑπεράταξή ἀξία εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀνυψοῦνται καὶ ἐκπολιτίζονται οἱ λαοί. Ψευδῆ εἶναι τὰ συνθήματα τοῦ ἐχθροῦ. Ψευδεῖς εἶναι αἱ κομμουνιστικαὶ θεωρίαι. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀπλοῦς ἀριθμὸς, δὲν εἶναι μόνον οἰκονομικὴ μονάς, δὲν εἶναι μόνον αἷματα καὶ σάρκες. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πνεῦμα, εἶναι εἰκὼν Θεοῦ, εἶναι ἐλευθερία καὶ δημιουργὸς δύναμις. Τὰ ἔθνη δὲν εἶναι σύνθεσις μόνον οἰκονομικῶν μονάδων, εἶναι πρὸ παντὸς σύνθεσις ἐλευθεριῶν καὶ προσωπικότητων καὶ βίωσις πολιτιστικῶν ἀξιών. Ἐπάνω σ' αὐτὴν τὴν γραμμὴν ἐστήριξε τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος τὴν ζωὴν του, συνεσώρευσε μέσα στὴν συνείδησίν του τὰς ἐμπειρίας του καὶ αἰσθάνεται μέσα σ' αὐτὴν στοιβαγμένους τοὺς πολιτισμούς του. Διὰ τοῦτο εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς ἐξέχουν αἱ πολυποικίλοι καὶ ἀνεξάντλητοι δυναμικότητές του. Ἡ εὐφυΐα του, αἱ τολημηραὶ ἐπιχειρήσεις του, ποὺ τὸ ἀναδεικνύουν κυρίαρχον ἐπάνω εἰς τὰς ἀχανεῖς θαλάσσας τῶν ὠκεανῶν, αἰχμαλωτίζουν τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, ποὺ εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἠθικῆς δυνάμεώς του. Πιστεῦει ἀκραδάντως τὸ Ἔθνος, ὅτι οἱ μόχθοι του, ποὺ ἀψυλακώνουν τοὺς ἀγρούς του, οἱ ἰδρωτές του, ποὺ λιπαίνουν τὴν τραχεῖαν ἑλληνικὴν γῆν, διὰ τὴν κάνουν γονιμωτέραν εἰς καρπούς, πάνω στοὺς ὁποίους στηρίζει τὴν δύσκολη ζωὴν του, ἐξαγοράζουν τὴν τιμὴν του, θεμελιώνουν τὸ μεγαλεῖόν του. Ἔνας λαός, ὅπως ὁ ἑλληνικὸς λαός, με ἐνδοξον μακρὰν ἱστορίαν, με ἐργατικότητα σπανίαν καὶ δημιουργικὴν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δράσεως, με ἓνα πολιτισμὸν φωτεινόν, ποὺ λάμπει καὶ θερμαίνει ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, εἶναι καὶ παραμένει ἀλύγιστος, ἀκατάλυτος, αἰώνιος. Ὁ πολιτισμὸς του εἶναι τὸ ἀπολλώνειον φῶς τῆς σεβασμίας μητρὸς Ἑλλάδος, τὸ χαροποῖον σχῆμα, ἡ μεγάλη τέχνη, ἡ ποιησις, ἡ γνῶσις, ἡ ἐπιστήμη, ἡ κοσμικὴ σοφία, ἀλλὰ καὶ ὁ Χριστὸς ὡς ἐλευθερία, ὡς δικαιοσύνη, ὡς ἀγάπη, ὡς καλωσύνη. Ἐπάνω στὴν ἑλληνοχριστιανικὴ γραμμὴ τῆς ἱστορίας σφάζεται ὁ ἀνθρώπος, τὸ πνεῦμα, τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον τῶν λαῶν. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι φῶς αἰώνιον. Τὸ σβύσιμο τοῦ χαροποῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ φωτός τῆς θᾶ ἐκρήμνιζε εἰς τὰ σκοτὴ ὅλα τὰ ἔθνη, θᾶ τὰ μετέβαλλε εἰς ἀγέλας, εἰς συγκροτήματα βοσκημάτων, εἰς μίαν ζωὴν χωρὶς κανένα νόημα, χωρὶς κανένα σκοπόν. Ἄς μάθουν αἱ ξένα σκοτεινὰ κρατικαὶ ἐξουσίαι, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ χώρα τῶν ἡρώων, ὁ λαὸς τῆς συνδεδεμένου με τὸν Χριστόν, τὸν Θεόν τῆς ἱστορίας του, με τὸν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας Παρθένου, με τὸν Αἰκαῖον, τὸν Ἄμωμον, τὸν Δημιουργόν

τῆς ζωῆς, τὸν Νικητὴν τοῦ θανάτου καὶ τῶν καταχθονίων δυνάμεων, παραμένει ἀκατάβλητος, ἡρωϊκός, ἀσύγκριτος ἀγωνιστὴς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπροπέρας, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ κόσμου. Ἡ Ἑλλάς θανατοῦται πρὸς στιγμήν διὰ τὴν δόξαν, με τὴν ὁποῖαν συνταυτίζεται ἡ ζωὴ τῆς, ἀλλ' ἐγείρεται, ὡς ὁ Θεὸς τῆς, ἐκ νεκρῶν, διὰ τὴν λάμπη αἰώνως ὡς θριαμβεύουσα ἀλήθεια, ὡς ματωμένη, ἀλλ' ἀστράπτουσα ἐλευθερία, ὡς φῶς καὶ δόξα τῶν λαῶν. Ἡ Ἑλλάς εἰς τὸν σημερινὸν ἀγῶνά της, ἔχουσα κραταῖον σύμμαχον τὸν Κύριον, βαδίζει ἀσφαλῶς εἰς τὴν νίκην, διότι πιστεῦει ἀδιάσειστα εἰς τὴν μεγάλην καὶ ἀψευδῆ ἐπαγγελίαν Ἐκεῖνου, ὁ ὁποῖος ἐξήγγειλε διὰ τοὺς ἀγωνιζομένους κατὰ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου τὸ «Θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».

ΕΥΧΗ ΥΠΕΡ ΕΥΘΔΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κατευθύνων ἐν τῇ δυνάμει Σου τὴν πορείαν τοῦ κόσμου, ὁ καλῶν τὴν ἀνθρωπίνην ἐλευθερίαν εἰς σύμπραξιν μετὰ τῆς θείας Σου Χάριτος, ὁ ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς θείας Σου Βουλῆς θεμελιώσας τὴν πνευματικὴν πορείαν τῆς ἱστορίας ὡς ὁδὸν ὀδηγοῦσαν διὰ μόχθου καὶ ἐργασίας καὶ δι' ἀγῶνων εἰς κατάκτησιν τῆς θείας Σου Βασιλείας, ἥτις εἶναι Βασιλεία ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης καὶ λυτρώσεως ἐν μέσῳ τῶν λαῶν τῆς γῆς. Ἐπίδε ἐπὶ τὸν εὐσεβῆ ἑλληνικὸν λαόν, εὐλόγησον τοὺς ἀγῶνάς του, οὓς διεξάγει ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπροπέρας, τὴν ὁποῖαν ἐξηγγόρασας διὰ τοῦ Ἁγίου Σου Αἵματος καὶ ἀνέστησας ὡς τὴν ὑψίστην ἀξίαν ἐντὸς τῆς ἱστορίας.

Ἐπιβράβευσον τοὺς μόχθους καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ λαοῦ Σου πρὸς πλουσίαν καρποφορίαν τῆς μητρὸς Γῆς. Κατευθύνων ἐπ' ἀγαθῶ τοὺς πλόας τῶν ναυτιλλομένων ἑλλήνων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἀμειψαί τοὺς κόπους τῆς ἀγωνιζομένης Ἑλλάδος, τῶν ἐργαζομένων τέκνων τῆς, ὅπουδήποτε καὶ ἂν εἶναι τεταγμένα διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Κραταίωσον τὸ Ἔθνος ἡμῶν καὶ ἀνάδειξον αὐτὸ ἀπροσμάχητον καὶ ἰσχυρὸν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς μεγάλης ἱστορικῆς του ἀποστολῆς.

Στερέωσον τὴν ζωὴν τῶν σεπτῶν ἡμῶν βασιλέων. Κράτυνον αὐτῶν τὴν δεξιάν πρὸς καθοδήγησιν τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ Σου εἰς ὁδοὺς δικαιοσύνης καὶ δόξης.

Λάμπρινον με νίκας καὶ θριάμβους τὸν ὑπὲρ τῆς ὑψηλῆς Σου δικαιοσύνης ἀγωνιζόμενον στρατὸν τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Φώτισον πάντας τοὺς μετὰ πίστew ἐργαζομένους πρὸς εὐόδωσιν τῶν μεγάλων ὑποθέσεων τοῦ Γένους ἡμῶν.

Ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν ἡρώων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους πεσόντων ἑλλήνων ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν καὶ πάντων τῶν ἀδικῶς σφαγιασθέντων καὶ μαρτυρησάντων ὁμαιμόνων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἐνωσον ἡμᾶς εἰς ἓν πνεῦμα ἀγάπης καὶ πίστεως

καὶ ἐργασίας εἰς μίαν ἠθικὴν δύναμιν νίκης καὶ κατισχύσεως κατὰ παντός ἐχθροῦ, ἐπιβουλευομένου τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, τὴν Βασιλείαν Σου, ἥτις εἶναι Βασιλεία ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης εἰς τὸν κόσμον.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν χιλιάδων τῶν μικρῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπηγγέθη ὑπὸ παιδιοῦ ἐξ ὀνόματος τῶν δημοτικῶν τοῦ ἡ ἀκόλουθος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου ποιηθεῖσα εὐχή:

«Κύριε γλυκύτατε Ἰησοῦ, δέξαι τὴν θεομὴν προσευχὴν μας ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου.

Πονοῦμεν καὶ ἡμεῖς τὰ μικρὰ παιδάκια τῆς Ἑλλάδος τὸν πόνον τῶν γονέων μας καὶ τοῦ τιμημένου ἔθνους μας.

Σὲ παρακαλοῦμεν φώτισε τοὺς μεγάλους κριτὰς τῆς Γῆς νὰ εὑρουν ἕνα τρόπον εἰρηνεύσεως τοῦ κόσμου. Δώσε Κύριε νὰ παύσουν τὰ βάρσανα καὶ αἱ ταιλαπωραὶ τῆς ἀγαπημένης μας Ἑλλάδος.

Εὐλόγησε τοὺς κόπους καὶ τὴν σκληρὰν ἐργασίαν

τῶν πατέρων μας καὶ τῶν μεγαλυτέρων ἀδελφῶν μας γιὰ τὸ καλὸ τῆς χώρας μας. Στείλε, Κύριε, ἐξ οὐρανοῦ ἐνίσχυσιν καὶ παρηγορίαν εἰς τὰς πονεμένας καρδίας τῶν Ἑλληνίδων μητέρων.

Ἀσπλαγχνοὶ ἄνθρωποι, πολέμοι τῆς ἡσυχου Πατρίδος μας, ἤρπασαν τὰ τέκνα τῆς ἀπὸ τὴν μητρικὴν ἀγκάλην μέσα σὲ θρήνους καὶ σπαραγμούς ψυχῆς, διὰ νὰ τὰ ὀδηγήσουν, Κύριε, μακρὰν ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῶν θείων ἐντολῶν Σου.

Ἀπλῶσον τὴν προστασίαν Σου ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ ἀδελφάκια μας, εὐλόγησέ τὰ. Ὅπως εὐλογεῖς ὅλα τὰ παιδάκια τοῦ κόσμου. Μέσα στὴν ἀγάπην Σου καὶ τὴν σοφίαν Σου ἄς εὑρεθῇ ἕνας τρόπος νὰ ἐπιστρέψουν τὰ πτωχὰ αὐτὰ ἑλληνόπουλα στὰ σπίτια τους, στοὺς πονεμένους γονεῖς των.

Ἡ Χάρις Σου καὶ ἡ μεγάλη δύναμις Σου, Κύριε, ἄς ὀδηγήσῃ τὸ ἀγωνιζόμενον ἔθνος μας στὴ νίκη καὶ στὴν εἰρήνην καὶ ἄς φωτίσῃ τοὺς γειτονικοὺς μας λαοὺς στὸ καλὸ καὶ στὴ συμφιλίωσιν μὲ ὅλον τὸν κόσμον.

Ἡ 25^η ΜΑΡΤΙΟΥ ΔΙΠΛΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνε πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλῆρωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τὴν ἀκόλουθον ποιμαντορικὴν ἐγκύκλιον ἐπὶ τῇ εορτῇ τῆς 25ης Μαρτίου:

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Λαμπρὰ εἶναι ἡ σημερινὴ ἡμέρα. Μεγάλῃ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ διπλῇ διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν Ἑλλάδα ἡ σημερινὴ εορτῇ.

Παρέβαιεν ἡ ἀνθρωπότης ἐπὶ αἰῶνας, ἔρμαιοι τῆς ἀμαρτίας. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἀποστασίας, εἶχε χωρισθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Θλίψις καὶ θάνατος εἶχον διαδεχθῇ τὴν παραδεισιον χαρὰν καὶ ἀθανάσιαν. Σκότος περιέκαλυπτεν ἐπὶ αἰῶνας τὸν πλανήτην μας. Μακρὰν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ οἱ λαοὶ ἐπλάττον ἀνυπάρκτους θεοὺς, ἐλάτρευον εἴδωλα καὶ ἐδόουλον εἰς τὰ πάθη των. Ἐξέχουσαί τινες φυσιογνωμίαι ἔβλεπον τὸ κατάντημα καὶ ἐπεσήμαινον τὸν ὄλεθρον. Ἀνεζήτησαν τὴν ἀλήθειαν καὶ φιλοσοφοῦσαι ἔθεολόγουν. Ἄλλ' ἡ προσπάθειά των ἦτο ματαία διότι καὶ αὐτοὶ εὐρίσκοντο μακρὰν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ ψυχὴ των—καὶ τῶν λαῶν ἡ ψυχὴ—ἔμενε κενὴ καὶ ἀνικανοποίητος. Δυστυχία ἦτο τὸ βάθος τῆς ζωῆς. Ἐθεοποιοῦν τὴν φύσιν, ἀλλὰ δὲν κατάρθωναν νὰ διαπεράσουν τοὺς οὐρανούς, διὰ νὰ φθάσουν τὸν ἀναζητούμενον Θεὸν τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Διησθάνοντο, ὅτι ὑπάρχει, ἀλλὰ τὸν ἠγνόουν. Ἐπίστευον εἰς τὸν ἄγνωστον καὶ ἔστησαν βωμόν δι' αὐτόν. Ἄλλ' ἄφθαστος παρέμενε δι' αὐτοὺς καὶ ὁ Θεὸς καὶ τῆς ζωῆς ἡ χαρὰ. Ἀνίκανοι αἱ φιλοσοφίαι των καὶ μάταιαι αἱ προσπάθειά των. Οἱ πολυθεῖστοι εἶναι μίᾳ τραγικῇ ἐκδήλωσις τῆς ματαίας ἀναζητήσεως τοῦ ἐνός ἀληθινοῦ Θεοῦ. Τὸ κενὸν παρέμενε κενὸν καὶ ἄγνωστον καὶ ἀποκεκρυμμένος ὁ Θεὸς των. Προφήται

ἐβεβαίουν τὴν ὑπαρξίν Του καὶ ἐδέχοντο παρ' Αὐτοῦ ἀνακοινώσεις· ἀλλ' οἱ λαοὶ δὲν ἐπίστευον. Ἦθελον νὰ ἴδουν, διὰ νὰ πιστεύσουν. Διότι ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας πιστεύει μόνον εἰς ὅ, τι βλέπει. Καὶ ἤξιον νὰ ἴδῃ τὸν ἄρατον, νὰ φθάσῃ τὸν ἀφθαστον. Ἀφοῦ ὅμως ὁ ἄνθρωπος δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὸν Θεόν του, ἔπρεπεν ὁ Θεὸς νὰ κατέλθῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Παγκόσμιος διὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ προσδοκία τῆς καθόδου Θεοῦ Λυτρωτοῦ ἐξ οὐρανοῦ, διότι μόνον οὕτω ἦτο δυνατόν νὰ εὑρῇ ὁ ἄνθρωπος τὸν δρόμον τῆς σωτηρίας καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸν Θεόν.

Καὶ αἴφνης φῶς περιλούει τὴν μικρὰν πολιχνὴν τῆς Γαλιλαίας. Φωνὴ ἀγγέλου ἀκούεται πρὸς τὴν Κεχαριτωμένην Κόρην τῆς Ναζαρέτ. Χαρμόσυνον εἶναι τὸ μῆνυμά του. Ἐκθαμβὸς ἡ ἀνθρωπότης στρέφεται πρὸ τὴν ἀσημαντον πολίχνην καὶ ἀτενίζει ἐκστατικὴν πρὸ τοῦ ἀγγελικοῦ ὄραματος τὴν Κόρην, Ἐκείνην, «ἣν πάλαι προκατήγγειλε τῶν προφητῶν ὁ σύλλογος».— «Χαίρε, κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ», ἀκούεται εἶναι τοῦ ἀγγέλου γλυκύμολπος ἡ φωνή, οὐράνιος ὁ χαιρετισμὸς, θεία ἡ διαβεβαίωσις. Ἡ προαιώνιος βουλή τοῦ Θεοῦ αὐτὴν τὴν πτωχὴν καὶ ἐνάρετον Κόρην, αὐτὸ τὸ κρίνον τὸ εὐοσμὸν ἐξέλεξεν, ἵνα λάβῃ ἐξ Αὐτῆς σὰρκα καὶ ὀστέα καὶ περιβληθῇ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν, διὰ νὰ ἴδουν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν των καὶ νὰ πιστεύσουν εἰς Αὐτόν.

Ἐνανθρωπεῖ ὁ Θεός, ἵνα ὁσώσῃ τὸν ἄνθρωπον τὴν θλίψιν τοῦ χωρισμοῦ τέρματιζέι ἡ λύτρωσις τῆς ἐνώσεως. Ἐν τῷ Θεανθρώπῳ Χριστῷ ἐπανευρίσκει ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεόν του, λυτρουταί. Εὐαγγελισμὸς λυτρώσεως εἶναι ὁ

Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. Τερματίζεται ἡ μακρῶν λυτρωτικῆ προσπάθεια. Ὁ ἀναζητούμενος ὑπερουράνιος Θεός, ὁ εἷς καὶ ἀληθινός, εὐρίσκεται ἤδη ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ ἐν κόλποις τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ὁμοούσιος καὶ ὁμόθρονος Θεὸς Λόγος, ἰδοὺ μετ' ὀλίγον ἐν ἀγκάλαις τῆς Μητρὸς. Λυτρωτῆς κυφορεῖται, διότι λυτρώσις εἶναι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἡ ἐπανασύνδεσις· καὶ αὐτὴ συντελεῖται μόνον ἐν Χριστῷ καὶ διὰ Χριστοῦ. Αὐτὸς ἐνώνει τὰ διεστῶτα, Αὐτὸς καταργεῖ τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ καὶ ἀποκαλύπτει ἑαυτόν, τὸν ἀληθινὸν Θεόν, εἰς τοὺς ἀνθρώπους· καὶ τερματίζει τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἔρχεται ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωὴ, διὰ νὰ καταργήσῃ τὸ ψεῦδος, νὰ διαλύσῃ τὸ σκότος τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀμαρτίας, νὰ καταυγάσῃ τὴν οἰκουμένην μὲ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ νὰ δώσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον τὴν δύναμιν τῆς ζωῆς. Καὶ θὰ βαδίσῃ πρὸς τὴν θυσίαν τοῦ Σταυροῦ ὁ Ἀθῶος καὶ Ἀναμάρτητος, διὰ νὰ γίνῃ λύτρον ἀντὶ πολλῶν, τῶν ἐνόχων καὶ ἀμαρτωλῶν. Θὰ πληρώσῃ διὰ λογαριασμόν ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος τὸ βαρὺ τίμημα τῆς ἐνοχῆς διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποστασίαν. Θὰ πάθῃ ὡς ἄνθρωπος, διὰ νὰ ἐλευθέρωσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς ἀμαρτίας καὶ ἀπὸ τῶν συνεπειῶν τῆς. Καὶ ἐξαλείψων τὴν ἀμαρτίαν, θὰ συγκρατήσῃ τὸ τραγικὸν τῆς ὀψώνιον, τὸν θάνατον, ὁ Ἀρχηγός τῆς ζωῆς. Ἡ ἀνθρωπότης ἐπανευρίσκει τὸν Θεόν τῆς ἐν Χριστῷ καὶ μετ' Αὐτοῦ τὸν ἀπολεσθέντα παράδεισόν τῆς, τὴν χαρὰν, τὴν ζωὴν, τὴν ἀθανασία.

Αὕτη εἶναι τοῦ ἀγγελικοῦ μηνύματος ἡ κοσμοϊστορικὴ σημασία, αὐτὸ εἶναι τῆς λυτρώσεως τὸ βαθύτερον νόημα καὶ ἡ οὐσία. Αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν εὐαγγελίζεται τοῦ Κυρίου ὁ ἄγγελος. Καὶ ἡ πάνανθος Κόρη τῆς Ναζαρετ γίνεται «Κλίμαξ ἡ συνάπτουσα τὰ οὐράνια τῇ γῆ καὶ Γέφυρα μετάγουσα τοὺς ἐκ τῆς γῆς πρὸς οὐρανόν». Διότι ἐξ αὐτῆς σαρκοῦται ὁ Θεός, ὁ Λυτρωτῆς τοῦ κόσμου, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Χριστός.

Μεγάλῃ διὰ τοῦτο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡ ἡμέρα, κοσμοσωτήριος ἡ σημασία τῆς. Ἄλλ' εἶναι καὶ διπλοῦν τὸ μεγαλεῖόν τῆς διὰ τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν Ἑλλάδα· ὄχι μόνον διότι οἱ Ἕλληνες ἀμέσως ἐνεστερνίσθησαν τὸν Χριστὸν καὶ διεκήρυξαν τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς λυτρώσεως· ἀλλὰ καὶ διότι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ λυτρώσις ἀπὸ τῆς μακρῶν δουλείας εἰς κατακτητὰς συνεδέθη ἀρρήκτως πρὸς τὴν ἐλευθερωτρίαν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παρθένου. Δὲν εἶναι τὸ γεγονός τυχαῖον. Δὲν διέπει τύχη τὰ ἀνθρώπινα. Τύχη δὲν ὑπάρχει. Ἡ Θεία Πρόνοια διακυβερνᾷ τὰ σύμπαντα, παραχωροῦσα καὶ τὰς θλίψεις πρὸς τὸ συμφέρον καὶ μετατρέπουσα τὰς σκολιάς εἰς ὁδοὺς λείας. Ἡ Θεία Πρόνοια συνέδεσε καὶ τοὺς δύο Εὐαγγελισμοὺς. Ἀπεκάλυψεν οὕτως, ὅτι *ἰδικόν Της*

θέλημα ὑπήρξε καὶ τοῦ Γένους ἡμῶν ἡ λύτρωσις καὶ τῆς Πατρίδος ἡμῶν ἡ ἐλευθερία. Καθ' ἣν στιγμήν εἰς τοὺς ἀπομεινάντας ἱεροὺς ναοὺς τῆς ὑποδοῦλου Ἑλλάδος καὶ εἰς τοὺς κρυφίους ναοὺς τῶν ψυχῶν τῶν τέκνων τῆς ἐψάλλοντο ἀπὸ τοῦ σκλαβωμένους προγόνους ἡμῶν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ οἱ ἐλπιδοφόροι ὕμνοι, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Γένους, ἡ Ὀρθόδοξος, ἡ συμπαραστάτριά του εἰς τὰς θλίψεις καὶ τὰς χαράς, εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς νίκας, εὐηγγελίζετο, διὰ στόματος τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, τοῦ Γένους τὴν λυτρώσιν. Εἰς τὸ «Χαίρε» τοῦ Ἀγγέλου ἀντήχησε καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ὁ εὐαγγελισμὸς ὁ χαρμόσυνος καὶ ἤρχιζεν ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ ἡ Πατρίς ἡ ὑπόδουλος ἐλυτρώθη καὶ τὸ Ἔθνος εἶδε τῆς ἐλευθερίας τὸ φῶς, καὶ τῆς νίκης ὁ κότινος ἐστεφάνωσε τῶν ἀγωνιστῶν τὰ μέτωπα καὶ τοὺς τύμβους. Καὶ ἔχομεν ἡμεῖς ἔκτοτε ἐλευθέραν τὴν Πατρίδα καὶ ἀνεχιζόμεν ἀδούλωτοι τὴν μακρῶνα Ἱστορίαν μας ὡς ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ἐπάνω εἰς τὴν Γῆν τῶν πατέρων μας, κοιτίδα τῆς Ἐλευθερίας καὶ καύχημα τῶν ἐλευθέρων λαῶν. Ποτισμένοι μὲ αἶμα εἶναι οἱ βράχοι τῆς, ἱερὰ εἶναι ἡ κληρονομία μας, πολῦτιμος κάθε σπιθαμὴ τῆς γῆς μας. Μυριάδων νεκρῶν τάφοι τὴν φρουροῦν καὶ τὰ ὄστα τῶν τρίζουν σήμερον μέσα εἰς τοὺς τάφους τῶν δι' ὄσους τὴν προδίδουν. Αἱ ψυχὰι τῶν συμπολεμῶν μὲ τὸν πιστὸν καὶ ἀφωσιωμένον λαόν τῆς ἐπάνω εἰς τὰς ἐπάλλξεις τοῦ ἱερωτέρου τῶν ἀγῶνων. Τεῖχος ἀπροσμάχητον γίνονται αἱ ψυχὰι αὐταὶ καὶ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν σημερινῶν ἠρώων. Καὶ εἰς τὸ τεῖχος αὐτὸ θὰ συντριβοῦν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Γένους.

Τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡ ἀγία ἡμέρα εὐρίσκει καὶ σήμερον τὸ Ἔθνος ἡμῶν συνεχίζον σκληρὸν τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ὑποῦλων ἐχθρῶν του. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἰσχύσουν ποτὲ οἱ ἐχθροί. Νίκη μας θὰ εἶναι τοῦ ἀγῶνος τὸ τέρμα. Ἐκατόμβαι θυσίῶν ἀναγγέλλουν, ὅτι «*τῆδε κειμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πευθόμενοι*». Ὁ ἀγὼν τοῦ 1821 οὐτὲ ἔπαυσε οὔτε θὰ παύσῃ δι' ἡμᾶς. Καὶ ἀμυνόμενοι καὶ εἰρηνεύοντες ἀγρυπνοῦμεν ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων. Ἡ Ἑλλάς θὰ μείνῃ ἐλευθέρα καὶ θὰ ὑψωθῇ ὡς σύμβολον νίκης, τιμῆς, ἐλευθερίας καὶ δόξης εἰς ὅλους τοὺς ἐλευθέρους λαοὺς. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ νίκη τῆς Ἑλλάδος θὰ γίνῃ ἀπαρχὴ ἐλευθερίας τῶν ὑποδοῦλων λαῶν, οἱ ὅποιοι στενάζουν ὑπὸ τὸ πέλημα τῆς σκοτεινῆς ἀντιθέτου τυραννίας καὶ θ' ἀκουσθῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ τῶν ναῶν τῆς ἐλευθέρας πατρίδος μας ὁ ἐλευθέριος παιάν τῆς νίκης:

*«Ἐλευθέρα μὲν ἡ κτίσις γνωρίζεται
Υἱοὶ δὲ φωτὸς οἱ πρὶν ἐσκοτισμένοι
μόνος στενάζει τοῦ σκότους ὁ προστάτης.
Νῦν ἐδλογεῖται συντόνας τὸν αἴτιον
ἢ πρὶν ἰάλαινα τῶν Ἐθνῶν παγκληρίαι».*

Ἀσίγητον εἶναι τῆς ἐλευθερίας μας τὸ κελᾶ-

δημα, διότι ἔθνικὴ ἀηδὼν εἶναι ὁ ἐκ τῆς τέφρας του ἀναγεννώμενος φοῖνιξ. Ἀτελείωτοι εἶναι αἱ στροφαὶ τοῦ ὕμνου τῆς Ἐλευθερίας. Ἐφ' ὅσον ἀναπνέει καὶ εἰς Ἑλλην, ἑορτὴ ἔλευθερίας ἀτέρμων θὰ εἶναι τῆς Ἑλλάδος ἡ ζωὴ, νικητῆριοι παῖδνες θὰ εἶναι τῆς αἰωνίας ἑορτῆς αἱ θριαμβικαὶ ἐκδηλώσεις καὶ λύτρωσις παρὰ Θεοῦ ἀναφαίρετος ἡ ἑορτὴ τῶν δύο Εὐαγγελισμῶν.

Εὐχέτης πάντων ὑμῶν πρὸς Κύριον
 † Ο ΑΘΗΝΩΝ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ἡ ΑΓΑΠΗ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗΝ

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ ἤνοιξε. Ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μας τὰς μεγάλας, ὅσον καὶ τὰς μικρὰς ἀμαρτίας καὶ ἐν συνεξαρτήσῃ καὶ τὰς ἐπιβαλλομένας τιμωρίας εἰς πᾶσαν ψυχὴν δι' αὐτάς. Ἰκετεύουσα ἀναβαίνει πρὸς τὸν οὐρανὸν ἡ προσευχὴ μας «Κύριε ἐλέησον μας καὶ φύλαξόν μας ἀπὸ κάθε κακόν». Τὸ κάθε κακόν πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἐνώπιόν μας ὡς μία ἀπειλὴ διὰ τὴν μέλλουσαν δικαίαν τιμωρίαν ἀπὸ μέρους τοῦ Κριτοῦ τοῦ κόσμου.

Πάντοτε, ἀλλὰ ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν Μεγάλῃν Τεσσαρακοστῇ, ἡ Ἐκκλησία μας ὑπενουμιζοῦ τὰ χριστιανικά μας καθήκοντα, μᾶς προβάλλει τὰς ἀρετάς, ἐξαίρουσα τὴν τῆς ἀγάπης. Καὶ ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος πρὸς διδασκαλίαν, ὅσον καὶ πρὸς παρηγορίαν, μᾶς ὑποδεικνύει ἕνα ἔπαινον τῆς ἀγάπης, ἧτις λαμπρύνεται ἀπὸ ἕνα ἅγιον ἐνθουσιασμόν. Ἰδοὺ οἱ ἀλησμόνητοι λόγοι του, «Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη». Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Οἱ λόγοι αὐτοῦ τοῦ Παύλου ἐνισχύονται ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον, ὅπερ μᾶς διδάσκει περὶ τῆς ἀπεριόριστου ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ὅστις ἔσπευδε νὰ ἀνέλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἐκεῖ ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα διὰ τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου οἱ ἄνθρωποι, οἱ καθήμενοι «ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου» φωτισθῶσι, πλουτισθῶσι καὶ ἁγιασθῶσι διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν θὰ μᾶς θρέψῃ μετὰ τὴν βοηθοῦσαν καὶ συγχωροῦσαν ἀγάπην Του. Ἡ κυριαρχοῦσα ἰδέα εἶναι ἡ ἀγάπη.

Ἀγάπη! Λέξις πολυῦμνητος, λέξις πολυμεταχειριστος, ἀλλὰ καὶ λέξις πολυπαρεγνωρισμένη. Εἰς τὴν μίαν ὄψιν πηγὴ ὑψίστης ἀρετῆς, εἰς τὴν ἄλλην ἐπενδύτης κοινῆς ἐγκληματικότητος. Τί εἶναι ἀγάπη; Εἶναι τόσον τέρψις αἰσθητικῆ; Ἀληθῶς ὄχι. Εἶναι καλωσύνη, φιλοφροσύνη; Πλέον. Εἶναι φροντίς, προφύλαξις; Ἐτι πλέον. Εἶναι δῶρον; Ἀκόμη πλέον. Ἀγάπη εἶναι αὐτοδωρὰ πρὸς τὸν ἀγαπώμενον, δόσις ὄλου τοῦ ἰδίου ἐγὼ πρὸς αὐτόν. Παράδειγμα. Ἡ μήτηρ, ἧτις παίζει τὴν ζωὴν τῆς, διὰ νὰ δωρήσῃ τὴν ζωὴν εἰς τὸ παιδί τῆς. Ὁ πατήρ, ὁ ὁποῖος μοχθεῖ, ἐργάζεται, στερεῖται, διὰ νὰ ζήσει τὴν οἰκογένειάν του. Ὁ ἐξερευνητής, ὅστις ἀψηφεῖ κινδύ-

νους καὶ ἐλλείψεις χάριν τῆς ἀγαπητῆς του ἐπιστήμης. Ὁ στρατιώτης, ὁ ὁποῖος ἀντιμετωπίζει τὰ πάντα καὶ δίδει εὐχαριστως θυσίαν αὐτὴν τὴν ζωὴν του πρὸς χάριν τῆς πατρίδος. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς, ἡ γνησίᾳ ἀγάπη, ἡ ὁποῖα ἀουλόγιστα παρέχει τὸ πᾶν, καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν πρὸς τοὺς ἀγαπώμενους, ἡ ὁποῖα δίδει χωρὶς νὰ ἔχη ἀξίωσιν νὰ λάβῃ, ἡ ὁποῖα δωρεῖται χωρὶς νὰ ὑπολογίζῃ ἀνταμοιβήν, ἡ ὁποῖα τὰ πάντα πράττει διὰ νὰ φανῇ εὐεργετικὴ πρὸς τὸν ἀγαπώμενον. Τοιαύτην ἀγάπην ἔχει ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Τὴν αὐτὴν ἀπαιτεῖ καὶ ἀναμένει ὁ Θεὸς ἀπὸ ὅλου μας. «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου...»

Ἐτοι ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι αἰσθημα ἢ συμφωνία ἀνθρώπων, ἀλλ' εἶναι ἰσχυρὰ βασικὴ δύναμις, γειμίζουσα τὴν ψυχὴν. Ἐκ τούτου ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς εἰς μεγάλας ἡρωϊκὰς πράξεις, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας μικρὰς. Καὶ ὅπως ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς Χάριτος Του, ἔτσι ζητεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ ἡμᾶς καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον μας τοιαύτην, ὡς βεβαίωσιν καὶ ἐνεργεῖαν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης μας. «Καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν», εἶπεν ὁ Χριστὸς πρὸς τὸν νομικὸν τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ ὁ Παῦλος εἰκονίζει εἰς τὰς ἐπιστολάς του τὴν οὐσίαν τῆς ἀγάπης ὄχι μελέξεις ἐπιστημονικὰς, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον. Ἄς τὸν ἀκούσωμεν τί λέγει περὶ αὐτῆς εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν του. «Ἡ ἀγάπη εἶναι ὑπομονητικὴ καὶ ὅταν συναντᾷ ἐναντίωσιν καὶ ὀργὴν ἀκόμη, δὲν ζηλεύει, δὲν χαίρει διὰ τὴν λύπην τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ διὰ τὸ καλὸν του, δὲν καυχάται, δὲν φυσιοῦται, ἀλλὰ συγκρατεῖται, δὲν φιλαργυρεῖται, οὔτε εἶναι ἐγωῖστρια, διότι δὲν ἐνθυμεῖται ποτὲ ἐαυτήν, ἀλλὰ τὸν ἀγαπώμενον, δὲν πικραίνεται ἐναντι τῆς ἀχαριστίας καὶ τῆς ἀγνωμοσύνης καὶ τῆς σκληρότητος, μισεῖ τὸ ψεῦδος, δὲν γνωρίζει ὑπόψιν, ὑποφέρει τὰ πάντα, ὑπομένει τὰ πάντα, ἐλπίζει τὰ πάντα, οὐδέποτε ἐκπίπτει». Αὐτὴ ἡ ἰσχυρὰ, ἡ καὶ πρὸς θυσίαν ἀκόμη ἐτοιμὴ ἀγάπη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἀγάπη, τὴν ὁποῖαν ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἡμᾶς ὁ Θεός. Αὐτὴν τὴν ἀγάπην ἔδειξε καὶ δεικνύει ὁ Θεὸς πρὸς ἡμᾶς. Αὐτὴ εἶναι ἀρκετὰ δυνατὴ διὰ μεγάλας ἡρωϊκὰς πράξεις, εἰς ὑψίστης ἀξίας θυσίας, ἐάν αἱ περιστάσεις ἤθελον τὸ ἀπαιτήσῃ. Καὶ τώρα πῶς ἀνταποκρινόμεθα ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν ἀληθῆ αὐτὴν ἀγάπην; Ἀσκοῦμεν αὐτὴν ἐν τῇ ζωῇ μας, ἐν τῇ ἀναστροφῇ μας πρὸς τὴν οἰκογένειαν, πρὸς τὴν κοινωνίαν, πρὸς τὴν πατρίδα, πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους; Δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὸν Χριστὸν ζητοῦντα «Καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν»;

Ἡ τοιαύτη ἀγάπη εἶναι ἡ βᾶσις τῶν ἀρετῶν καὶ τὸ ἰσχυρὸν μέτρον ἀξίας πρὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐπαινοῦμεν τοὺς εἰδωλολάτρας σοφοὺς, οἵτινες ἐλευθέρως παρητήθησαν ὄλων τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν,

διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ζοῦν ἀπερίσπαστοι εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ δι' αὐτήν. Πρὸ τοῦ Θεοῦ ὅμως ἡ στέρησις αὐτὴ ἔχει τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀξίαν ὅταν προέρχεται ἀπὸ ἀληθῆ ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκούομεν τοὺς Ἰνδοὺς φακίρας, οἵτινες αὐτοτυραννοῦνται, διὰ νὰ πανηγυρίζονται ἀπὸ τὸν λαόν. Ἀλλὰ δὲν ἔχει αὐτὸ καμμίαν ἀξίαν. Πρὸ τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀξίαν, ὅταν τὸ κίνητρον εἶναι ἡ γνησία ἀγάπη, ἡ ὁποία ἐνεργουμένη κερδίζει τὸ ὕψιστον ἀγαθόν, τὸν Θεόν, ὡς παρατηρεῖται εἰς ὅλους τοὺς μετ' ἀγάπην τοιαύτην ζήσαντας καὶ ἀσκήσαντας αὐτήν. Ὁ Παῦλος ἐρμηνεύει τοῦτο ἄριστα λέγων, «Καὶ ἐὰν ἔχω προφητεῖαν καὶ εἶδω τὰ μυστήρια πάντα... ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι». Ἡ ἀγάπη τρέχει καὶ εἰς τὰ ὕψη καὶ εἰς τὰ βάθη, καὶ εἰς τὸν παρόντα βίον καὶ εἰς τὴν οὐράνιον μακαριότητα, καὶ οὐδέποτε ἐκλείπει. Ἡ πίστις ἀναφέρεται εἰς τὸν Θεόν καὶ ἡ ἐλπίς εἰς τὴν εὐτυχὴ κατοχὴν τῶν ἀγαθῶν, ἡ ἀγάπη ὅμως πλατύνεται, τρέχει πανταχοῦ.

Ἀγάπη λοιπὸν εἶναι ἡ μετ' αὐταπαρνήσεως ἀμέριστος παροχὴ τοῦ ἰδίου ἐγὼ πρὸς τὸν ἀγαπώμενον, αὐτοδωρία. Εἶναι ἡ βᾶσις παντός καλοῦ. Πᾶν ὅ,τι πράττομεν, πρὸς τὸν ἄλλον ἔχει ἀξίαν μόνον, καὶ λογίζεται ὡς πρᾶξις χριστιανική, ὅταν προέρχεται ἐξ ἀγάπης. Κατὰ τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστήν ἀπαιτεῖται ἀπὸ ἡμᾶς νὰ νηστεύωμεν, δηλαδὴ νὰ περιορίσωμεν κατὰ πείρην ἀλλὰ καὶ κατὰ ποσὴν τὴν τροφήν μας. Ἐκτός τοῦ σκοποῦ τοῦ καθαρμοῦ, τῆς ταπεινώσεως, τῆς καταδαμάσεως τῶν παθῶν, καὶ αὐτὸ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς σκοπός, ὅπως διὰ μιᾶς οἰκονομίας ἔλθωμεν χορηγοὶ καὶ ἐπίκουροι ἐξ ἀγάπης πρὸς τοὺς στερουμένους. Καὶ διὰ τῶν πράξεων τούτων γνωρίζομεν τὸν Θεὸν καλύτερον, προσεγγίζομεν αὐτόν, τὸν ἀγαπῶμεν περισσότερο, τὸν ἐπισκεπτόμεθα εἰς τὸν Οἶκόν Του συγχρόνως καὶ συμμετέχομεν τῆς Θείας Τραπεζῆς εὐλαβέστερον, ἐκ τῆς ὁποίας πορίζομεθα δύναμιν διὰ μιαν ζωὴν ἀγάπης.

Τὴν ἀγάπην αὐτὴν ἄς τὴν ἐνδυναμώνωμεν καὶ ἄς κρατούμεθα ἀπὸ αὐτὴν ἐν ἀγιότητι. Τότε καὶ ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἀλλὰ καὶ ἕκαστη ἡμέρα θὰ εἶναι ἐποχὴ Χάριτος θείας, θὰ εἶναι μιὰ ὑπερφυσικὴ ἀνοιξίς διὰ τὴν ψυχὴν μας.

+ Ὁ Λαρίσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΝ.

Κύριε Διευθυντά,

Εἰς προηγούμενα φύλλα τῆς Ἐκκλησίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἐδέσσης κ. Παντελεήμων καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Ἀλιβιζάτος ἠσχολήθησαν περὶ τὸν ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων Εὐαγγελικῶν δυστυχῶς ἐγεσθέντα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ θόρῳ εἰς βάρος τῆς ἰδίας αὐτῶν Πατρίδος καὶ τῆς γενομένης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς. Δικαίως δὲ οἱ γράψαντες κατέκριναν τὴν ἐνέργειαν ταύτην, ὡς καὶ τὴν σημερινὴν μετὰ τῶν Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων προτεσταντικὴν προπαγανδιστικὴν κίνησιν. Λυποῦμαι, διότι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ δηλώσω ἐπίσημως, ὅτι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν εἰς τὴν διάθεσίν τῆς καθ' ἡμᾶς ὑπηρεσίας στοιχείων,

οἱ ἑτεροδόξοι ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἰδίᾳ οἱ Χιλιασταί, εἶτα δὲ καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων, ὡς καὶ οἱ Οὐνίται καὶ οἱ λοιποὶ Ρωμαιοκαθολικοὶ, διεξάγουσιν ἐν Ἑλλάδι διὰ ποικίλων μέσων προσηλυτισμὸν εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων. Τοῦτο δὲν παρέλειψα νὰ γράψω δι' ἐπιστολῆς μου ἀπὸ 31.12.1948 καὶ πρὸς τὸν Σουηδὸν Ἐπίσκοπον Σεβ. κ. Brillioth, ὅτις «κατ' ἐντολὴν τοῦ Σουηδικοῦ Ἐπισκοπικοῦ Κολλεγίου» ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν μου δι' εὐγενούς ἐπιστολῆς τὰς καταγγελίας τῶν Ἑλλήνων Εὐαγγελικῶν, ἀπαντήσας αὐτῷ, ὅτι «οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἐν Ἑλλάδι ἀσκοῦσι δυστυχῶς προσηλυτισμὸν μετὰ τῶν παρχῶν καὶ ἀμορφῶτων Ὁρθοδόξων, οὗτω δὲ παραβαίνουν τοὺς κειμένους νόμους τοῦ Κράτους» ἐντεῦθεν καὶ ἐν τῷ προσφάτῳ συνέδριῳ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Amsterdam ὁ προσηλυτισμὸς δὲν κατεδικάσθη ἀπολύτως, ὡς ἐζήτησαν οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι καὶ εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο καὶ εἰς τὰ προηγούμενα συνέδρια τῆς λεγομένης Οἰκουμένης κινήσεως. Ἀλλὰ περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἑτεροδόξων καθόλου καὶ τῆς εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων προσηλυτιστικῆς δράσεως αὐτῶν ἐλπίζω νὰ μοι δοθῆ ἡ εὐκαιρία νὰ γράψω εἰδικῶς ἄλλοτε.

Ἐνταῦθα ἐπιθυμῶ νὰ σημειώσω μόνον, ὅτι κατὰ καθήκον ἐπέστηρα ἐγκαίρως τὴν προσοχὴν τῶν ἐνταῦθα Εὐαγγελικῶν ἐπὶ τῆς ἀδίκου καὶ δυσσημαστικῆς εἰς βάρος τῆς ἰδίας Πατρίδος ἐνεργείας τῶν, ὁ δὲ ποιμὴν τῆς Β' Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας Ἀθηνῶν κ. Γ. Α. Χατζηαντωνίου ἀπέστειλεν ἐγκύκλιον ἀπὸ 2.1.1949 πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἡγετῶν τῆς οἰκουμένης κινήσεως Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Σουηδίας κ. Erling Eiden, τὸν Γάλλον Πάστορα Αἰδ. κ. Marc Boegner καὶ τὸν ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Αἰδ. κ. J. Hutchison Cockburn, ἀντίγραφον τῆς ὁποίας ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν Ἐθνησκευμάτων. Ἐν αὐτῇ, ἀφοῦ ἀναγγέλλει τὴν ἀθώωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐφετερίου Ρόδου, προσθέτει: «Οἱ δικασταί, οἱ ὁποιοὶ ἤκουσαν τὴν ὑπόθεσίν μου, ἴσαν λίαν ἀμερόληπτοι καὶ ἀντικειμενικοὶ ἐν τῇ κρίσει τῶν δι' ἐμέ. Ἡ ἀπόφασίς τοῦ Ἐφετερίου παρέσχε βαθυτάτην ἱκανοποίησιν εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία διεκρίνεν εἰς αὐτὴν μιαν προσέτι ἀπόδειξιν τῆς ἀμεροληψίας τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν λίαν ὕψηλῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἀκολουθεῖ πιστῶς αὐτὴ. Εἶμαι λίαν εὐτυχῆς, διότι τὸ μικρὸν τοῦτο ἐπεισόδιον ἔληξεν. Ὁ δικαῖος καὶ εὐλαβὴς πόθος τῆς Ἑλληνικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας εἶναι, ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ἀγαθὰς καὶ ἀδελφικὰς σχέσεις μετὰ τῆς ἐθνικῆς Ἐκκλησίας τῆς χώρας μας, τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ εἰμεθα πολὺ ἀνύσχοι νὰ μὴ πράττωμέν τι, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἐπιφέρει ἐμπόδιόν τι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν καλῶν τούτων σχέσεων».

Ἀναμφίβολος καὶ ὁ ἡμέτερος δικαῖος πόθος εἶναι ἡ ὑπαρξίς καὶ καλλιέργεια ἐγκαρδίων καὶ ἀδιαταράκτων σχέσεων μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι εὐαριθμῶν Εὐαγγελικῶν, τῶν κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1940 ἀνερχομένων μόλις εἰς 6.500.

Ἄλλ' ἵνα ἐπιτυγχάνηται τοῦτο, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποφεύγηται ἐκ μέρους αὐτῶν πᾶσα προπαγανδιστικὴ καὶ προσηλυτιστικὴ ἐνέργεια εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων καὶ ἐπιδεικνύηται ὁ προσήκων σεβασμὸς πρὸς τε τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ σύνολον σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ κυριάρχου Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅποτε ἡ διὰ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος θεσπισζομένη ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ τὸ ἐκ μέρους καὶ αὐτῶν ὁμολογούμενον ἀμερόληπτον τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης θὰ εἶναι τὰ ἀδιάσειστα ἐγγύγνα τῶν ἀρμονικῶν σχέσεων τῶν ἐν Ἑλλάδι Εὐαγγελικῶν μετὰ τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μετὰ πάσης τιμῆς

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ἐθνησκευμάτων

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ δίδυμος διὰ τοῦς Ἕλληνας ἑορτή.

Ἀπὸ τῆς πρὸ δέκα καὶ τριῶν δεκαετηρίδων μετὰ τετρακοσιετῆ που στυγρὴν δουλείαν ἀνακτίσεως τῆς πολιτικῆς τῆς ἐλευθερίας ἡ Ἑλλάς μετὰ σύμπαντος τοῦ ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἑλληνισμοῦ δίδυμον καὶ ἕτος πανηγυρίζει τὴν ἑορτὴν τῆς 25ης Μαρίου· ὡς θρησκευτικὴν μὲν κατὰ πρῶτον λόγον διὰ τὴν ἀντίμνησιν τοῦ κοσμοσωτηρίου γεγονότος τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ τῆς ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας γεννήσεως τοῦ μέλλοντος οὐδοῦ τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς εἰς τὴν ἀμαρτίαν δουλείας ὡς ἐθνικὴν δὲ διὰ τὴν ὑπόμνησιν τοῦ μεγάλου διὰ τὸ ἑλληνικὸν γένος εὐαγγελισμοῦ τῆς κατὰ τοῦ δυνάστου ἐθνεγεσίας πρὸς ἀνάκτισιν τῆς πολιτικῆς του ἐλευθερίας. Τὸν ἐθαγγελθέντα παρθενικὸν τόκον εἶχε πρὸς τὴν παρθένον ἀποκαλύψει ὁ ἄγγελος ὡς βουλὴν τοῦ Θεοῦ προαιώνιον, ὅπως ἀναχθῆ διὰ τοῦ τεθησομένου Σωτῆρος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα. Λόγος σωτηρίας ἦτο, λοιπόν, ὁ ἀγγελολάλητος πρὸς τὴν παρθένον Ἐθαγγελισμός, διότι δι' αὐτοῦ ἐγνωσθή, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται, ἵνα, τοῦ χείρονος μεταλαβὼν διὰ τῆς αὐτοκενώσεως, μεταδῶ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ βελτίονος, ὁποῖον ἦτο ἢ τοῦ κόσμου λύσις ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἀρᾶς. Ἐωρτάσαμεν οὕτω κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην «τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον».

Ὁ παράλληλος δμως ἑορτασμός τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ἐπὶ τῇ ἀνακτίσει τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν προσέλαβεν ἐφέτος ὅλως ἐξαιρετικὸν χαρακτήρα ἕνεκα τῶν ὑφ' ἧς ἡ πατρίς τελεῖ εἰδικῶν περιστάσεων. Ὁ πανηγυρισμὸς τῆς θαυμασιουργοῦ ἐκείνης ἐθνεγεσίας ἐξετάθη ἐπὶ ὁλόκληρον ἐξαήμερον, ἀποτελέσαν τὴν «Ἐθνικὴν Ἑβδομάδα», καθ' ἣν ὅσοι ἦσαν τὸ ἑλληνικὸν ὄπου γῆς εὐρίσκειται — ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά καὶ νέοι καὶ γέροντες, κλήρος καὶ ναὸι καὶ μοναὶ καὶ γεωργοὶ καὶ ἐργάται καὶ ἐπαγγελματίαι καὶ μαχηταί — ὁλόκληρος ὁ λαὸς ὁ ἑλληνικὸς ὡς εἰς γνήσιος Ἕλλην ἐν πανεθνικῷ συναγερωμῷ ὄρθιοι πάντες ἐκήρυσαν ἑαυτοὺς πλήρεις πίστεως εἰς τὸν Σωτῆρα Θεόν, μεσοτὸς σφρίγγους διὰ τὴν ἄοκνον ἐργασίαν καὶ πεποιθήσεως εἰς τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκην. Κατὰ τὰ ὀνοματοθέσια ἐκάστης τῶν ἡμερῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἑβδομάδος εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν ἐδόθη τῆς Ἐκκλησίας τὸ ὄνομα, διαδηλωθέντος οὕτω καὶ πάλιν τοῦ πρὸς τὴν ἀγίαν τῶν πατέρων θρησκείαν ἀρρήκτου τῶν ἑλλήνων δεσμοῦ. Καὶ ἡ διατριάναις αὕτη ὑπῆρξε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅλως αὐθόρμητος καὶ πηγαία, ὡς δέον νὰ εἴνε πάντοτε καθ' ὅλας τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς τὰς ἐκφάνσεις, διότι μόνον οὕτω θὰ ἀξιοποιήται ὁ μόχθος τῆς ἐργασίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἡ νίκη του θὰ ἀποβαλῆ παράγων ἀληθινῆς εὐτυχίας, πνευματικῆς ἐλευθερίας καὶ ὀγιοῦς πολιτισμοῦ.

Δημήτριος Πετρακάκος (†)

Τῇ 17 λήξαντος μηνὸς ἐτελεύτησεν ἐν προβεβηκτικῇ ἡλικίᾳ ὁ γνωστός εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν πολιτικούς καὶ

ἐκκλησιαστικούς κύκλους πολιτιολόγος καὶ κανονολόγος Δημήτριος Πετρακάκος. Σπουδάζας ὁ ἀειμνηστος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἶτα ἐν Ἐσπερίᾳ τὰς νομικὰς καὶ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας, εἰδικώτερον δ' ἐνασχοληθεὶς εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον, ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα ὡς βουλευτῆς Δακτυλίας, ὁπότεν κατήγετο, διετέλεσε δ' ἐφ' ἱκανὸν καὶ βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερῇ Συνόδῳ, καὶ συγγραφεὺς δ' ἐξέδωκε ἀναγομένας εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν ἑλληνικὸν κύκλον καὶ τὴν κοινοβουλευτικὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τῶν νομοκανονικῶν δ' αὐτοῦ ἔργων ἰδίως ἀξία μνείας τυγχάνουσι «Οἱ μοναχικοὶ θεομοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους», ἡ «Συμβολὴ εἰς τὸ ποινικὸν δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας», αἱ «Νομοκανονικαὶ ἐνασχολήσεις» καὶ ἄλλα ἥσσανα. Ἐπ' ἐσχάτων δι' εἰδικῶν νόμων εἶχε διορισθῆ Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ εἶτα τοῦ τῶν Ἀθηνῶν. Τῆς κηδεύσεως τοῦ μεταστάντος προέστη ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταλαντίου Βασίλειος, ὅστις ἐν ἐπισηδέῳ λόγῳ ἐξάρας τὴν πολυσχιδῆ αὐτοῦ μόρφωσιν καὶ τὴν συγγραφικὴν δρασίαν, λεπτομερέστερον ἐνδιέτριψεν εἰς τὴν γνωστὴν περιπέτειαν τῆς κατὰ τὸ 1906 ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιμ. Ἀνακίου εἰς τὴν Μητροπόλιν Μομφρασίας καὶ Λακεδαιμόνος· παρὰ τὰς κατὰ τῆς εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίας τοῦ ἐψηφισμένου δριμυτάτας πολλαχόθεν διαμαρτυρίας, συνέπειά τῶν ὁποίων αὕτη ἐματαιώθη, μόνον ὁ Δημήτριος Πετρακάκος μετὰ τοῦ τότε ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Κωνσταντινου Δουβουνιώτου ἐτάχθη ὑπὲρ τοῦ ἐψηφισμένου.

Κύριος ὁ Θεὸς ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν τοῦ μεταστάντος ἐν δικαίῳ σκηναίς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τοὺς ἀγῶνας, οὓς καταβάλλει ἀνέκαθεν τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων πρὸς συντήρησιν τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ Ἱερᾶς καὶ Ἐθνικῆς παρακαταθήκης καὶ διατήρησιν ἀκεραίων καὶ ἀλώρητων τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δικαίων ἐπ' αὐτῆς, ὡς καὶ τὴν δυσχερῆ οἰκονομικὴν κατάστασιν, εἰς ἣν περιήλθε λόγῳ τῆς ἀπωλείας τῶν ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ δικαιοδοσίας προσόδων καὶ ἐπιθυμοῦσα, ἵνα τὰ μέγιστα συντελέσῃ εἰς τὴν Ἱερὰν καὶ ἑθνικὴν αὐτοῦ ἀποστολήν, ἥτις κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς κατέστη ἐπιτακτικώτερα, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Παλαιστίνη ἀπέβη τὸ κέντρον τῶν διεθνῶν ζυμώσεων, παρεκάλεσε δι' ἐγκυκλίου τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως, ἐκτιμώντες θεόντως τοὺς προαναφερομένους λόγους, διατάξωσι τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἱερεῖς καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια, ἵνα περιαχθῆ δίσκος ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τοῖς ἱερεῖς ναοῖς αὐτῶν κατὰ τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν.

Πρὸς τοῦτοις γνωρίζει τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις, ὅτι τὸ συλλεγησόμενον ποσὸν δέον νὰ ἀποσταλῆ τῇ ἐν Ἑλλάδι Ἐξαρχίᾳ τοῦ Παναγίου Τάφου, (Ἀθήναι, ὁδὸς Ἐρεχθεῶς 18) δι' ἐπιταγῆς.

— Τῇ 25ῃ λήξαντος μηνὸς ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς ἑορτῆς τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας μετὰ τὴν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ ἑορτάζοντι καθεδρικῷ ναῷ θείαν λειτουργίαν ἐτελέσθη πανηγυρικὴ δοξολογία ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους, τοῦ διαδόχου καὶ πάντων τῶν μελῶν τοῦ βασιλικοῦ οἴκου.

Παρήσαν ὁ Πρωθυπουργὸς μετὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, οἱ πατριαρχικοὶ Ἐξάρχοι τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν θρησκευμάτων, τὸ διπλωματικὸν σῶμα, οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἐπίσημοι καὶ πολλοὶ βουλευταὶ, ἀσθενοῦντος δὲ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἐτελετοῦργε ὁ ἐν τοῖς συνοδικοῖς πρώτος τῆι τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Ἐάνθης Ἰωακείμ, περιτοιοχούμενος ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου.

Ὁ τελετοῦργῶν Ἀρχιερεὺς ἀνέπεμψε κατὰ τὸ πέρασ τῆς δοξολογίας τὴν ἀκόλουθον εὐχὴν :

«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα ἐν Σὺ κράτει συνέχων, καὶ τῆ θείᾳ Σου καὶ πανοσθένει βουλή κνβεργῶν, ὁ ἐκάστω εἶναι τὰς ἰδίας ὁδοθεσίας θέμενος, τὸ δὲ ἡμέτερον εὐσεβὲς ἔθνος ἐξαίρετως εὐαγγελήσας, τὴν ἐπιγνώσιν τῆς ἀληθείας αὐτῶν χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀγίας ἡμῶν θρησκείας καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ μεγάλους τῆ Ἐκκλησίᾳ πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῆ θείᾳ Σου χάριτι, δουλωθέν δὲ στηρίξας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αἰθῆς βίον ἐξασπύσας, Ἀδελφοί, Πανάγιε Δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῆ ἀπελευθερώσει καὶ τῆ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστιν καὶ πατριδος ἠρωϊκῶς ἀγωνισάμενων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμικῶν ἀναιρεθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνος Σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον, ἡμῶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εὐαγγελίᾳ καὶ ὁμοιοῦ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καθοδηγήσον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εὐαγγελίας καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, ἐν Πατρὶ καὶ ἐν Υἱῶ καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὦν καὶ αἰ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων».

Μετὰ τὴν τελετὴν ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐξέφρασε πρὸς τὸ βασιλικὸν ζεῦγος κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὑποδοχὴν τὰ ἐπὶ τῆ ἐθνικῆ ἑορτῆ συγχαρητικὰ αὐτῆς εὐχετήρια.

Ἀποστολικὴ Διακονία.—Ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 τεῦχος τῆς «Βιβλιοθήκης τῆς Ἀποστ. Διακονίας διὰ παιδία καὶ νέους» ὑπὸ τὸν τίτλον James Black «Ἡ δοξασιμὴν του ἐντροπῆ» κατὰ μετάφρασιν τῆς ἀειμνήστου Εἰρήνης Α. Ἀλιβιζάτου. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι καταλλήλοτατον διὰ μαθητὰς τῶν Σχολείων καὶ τῶν Κατηχητικῶν τοιοῦτων.

Ὁμοίως ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 14 τεῦχος τῆς «Φωνῆς τῆς Ἀποστ. Διακονίας» ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἀποστολὴ τῶν Κατηχητῶν» ὑπὸ Β. Βέλλα.

Ἐξαντληθείσης τῆς ἐκ 300.000 Ἀ' ἐκδόσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7 φυλλαδίου τῆς «Φωνῆς τῆς Ἀποστ. Διακονίας» ὑπὸ τὸν τίτλον «Στὸ μαχόμενον Ἑλληναῖον», ἐγένετο δευτέρα ἐκδοσις εἰς 100.000 ἀντίτυπα, πολλὰ τῶν ὁποίων ἤδη διετέθησαν διὰ τῆς «Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου».

Ἐξετυπώθησαν ἤδη καὶ ἐνθύμια τῶν Κατωτέρων Κατηχητικῶν Σχολείων με ἀυτόγραφον ἐπιστολήν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Δαμασκηνοῦ. Τιμὴ ἐκάστου δρχ. 150. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ κυκλοφορήσων καὶ τὰ ἐνθύμια τῶν Μέσων καὶ Ἀνωτέρων Κατηχητικῶν Σχολείων. Παρακαλοῦνται οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι, ὅπως ἐγκαίρως γνωρίσωσιν εἰς τὴν Ἀποστ. Διακονίαν τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν τῶν ἐνθυμίων.

Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον, μετ' εἰσήγησιν τῆς σχετικῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐνέκρινε τὴν ἐκδοσὶν ὀμιλιῶν εἰς τοὺς Ἀποστόλους τοῦ ἔτους, αἵτινες συνετέθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ Συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν ἐκδοσὶν Ἐκλογῆς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ὑμνογραφίας, φιλοτεχνήθεισης ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Π. Τρεμπέλα.

Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε τὸ σχέδιον τῆς προθήκης, ἣτις θέλει τοποθετηθῆ κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς κεντρικὰς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν, ἐν ἣ ὅσα ἐκτίθενται αἱ ἐκδόσεις τῆς Ἀποστ. Διακονίας, ἵνα οὕτω γίνωνται γνωσταὶ καὶ προσίται εἰς εὐρύτερον κοινόν.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐντολῆ τῆς Α. Μακαριότητός τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως κ. Γεώργιος ἐπε-

σκέφθη τὴν πρώταν τῆς 20ῆς Μαρτίου ἐπὶ τοῦ πλοίου τοὺς διακομισθέντας ἠρωϊκοὺς τραυματίας, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐπεδαψίλευσε τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας.

—Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς ὑπέμνησε πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἐφημερίους: α) Ὅπως ἀπασαὶ αἱ ἱεραὶ ἀκολουθίαι τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς τελῶνται ἀνελλιπῶς καὶ ἐν πάσῃ ἀκρίβειᾳ καὶ ἀνεοίασθήποτε σπουδῆς, ἐν βαθεῖᾳ συναισθήσει τῆς ἱερότητος αὐτῶν καὶ τῶν διὰ τούτων θηρευομένων ψυχοσωτηρίων ἀποτελεσμάτων. β) Ὅπως οἱ τὸν θεῖον λόγον κηρύττοντες κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ θεολόγοι πυκνώσωσι τὰ κηρύγματα αὐτῶν καθιερόντες καὶ ἀπογευματινὰς ὀμιλίαις. γ) Ὅπως ὀργανωθῶσιν ἰδιαίτεροι ἀκολουθίαι τῶν Χαιρετισμῶν χάριν τῆς μαθητιώσης νεολαίας καὶ ἰδιαίτεροι λειτουργίαι χάριν τῶν ἐργαζομένων. δ) Ὅπως ὀρίσωσι ἡμέρας τινὰς τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἃς οἱ πάντες προσερχόμενοι κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διὰ κηρυγμάτων περιστρεφόμενων περὶ τὴν ἀξίαν τῆς προσευχῆς παρακαλέσωμεν τὸν Ὑψιστον ὅπως ἰλέω ὄμματι ἐπιβλέψῃ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἀπαλλάξῃ ἐκ τῆς σημερινῆς θλιβερᾶς καταστάσεως, ὀδηγήσῃ δὲ ἡμᾶς εἰς τὸν εὐδίων λιμένα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης.

—Τῆ 13ῃ Μαρτίου ἐ.ε. Κυριακῆ τῆς Ὁρθοδοξίας, σεπτῆ ἐντολῆ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου εἰς ἀπαντας τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθῆναι ἐτελέσθησαν πάνδημα μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν ἠρωϊκῶν ψυχῶν τῶν ὀρθοδόξων ἐλλήνων-ἱερῶν, οἵτινες ἐσφαγιάσθησαν καὶ ἐθυσιάσθησαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατριδος, ἐνώπιον πυκνῶν ἐκκλησιασμάτων, ἅτινα μὲ καταφανῆ συγκίνησιν παρηκολούθησαν τὴν τέλεσιν τῶν μνημοσύνων τούτων. Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ἐν τῷ ἀνά χειρῶν δημοσιευομένη σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου, ἐξάρουσα τὴν θυσίαν τῶν σφαγιασθέντων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας.

—Ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς «Ἐθνικῆς Ἐβδομάδος Ἐργασίας καὶ Νίκης», τῆς ὁποίας ἡ πρώτη ἡμέρα (20 Μαρτίου) ἀφιερῶθη εἰς τὴν Θρησκείαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐγένοντο συγκεντρώσεις καὶ τελεταὶ τῶν Ἐκκλησιῶν. Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, τῆ συμμετοχῆ καὶ πολλῶν γονέων, καθ' ἃς ἐψάλλθησαν ᾠσματα ἐθνικοθρησκευτικῶ περιεχομένου καὶ ἐγένοντο ὀμιλίαι περὶ τῆς δράσεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Μετεδόθη διάγγελμα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν. Ἐγένετο δοξολογία ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ Ἀθηνῶν παρόντων μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου, καθ' ἣν ὀμίλησεν ὁ σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ κλήρου εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 21 καὶ τὸν σημερινόν. Χαρακτηριστικὴ ἰδίᾳ ἦτο ἡ τελετῆ, ἣτις ἐγένετο τὴν 20ῃν Μαρτίου καὶ ὤραν 5 μ.μ. πρὸ τοῦ μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Διοχίλιοι μαθηταὶ καὶ μαθήτρια τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἀποτελοῦντες ἀντιπροσωπεῖαν τῶν ὑπερτετρακοσίων Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς, παρετάχθησαν εἰς τὸν ἱερὸν τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν ἡρώων καὶ ἐκκινήσαντες ἐκεῖθεν συνταγμένοι μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς Κατηχητὰς καὶ τὰς Κατηχητρίαις τῶν μετέβησαν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Τὴν 5 μ.μ. ἀκριβῶς κατέφθασαν ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Θεοφίλ Ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Βασίλειος, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Π. Κανελλόπουλος, ὁ ὑπουργὸς Τύπου καὶ ἡ κυρία Αἰλιανὸς, ἡ ἐρίτιμος κυρία Γκραϊντνυ, ὁ ὑπουργὸς Γεωργίας κ. Γουλδόπουλος καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν ὁποίων ἤρχισεν ἡ τελετῆ. Ἐν ἀρχῇ ἐψάλλθησαν ᾠσματα ἐκ τῶν διδασκομένων εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν. Ἀκολούθως μικρὸς μαθητὴς ἀνέπεμψε προσευχὴν ἐξ ὀνόματος δημοτικῶν του καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ κατάθεσις στεφάνου ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ταλαντίου καὶ ἡ ὀλη τελετῆ βλήξε μὲ

τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον. Ἐν συνεχείᾳ οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν Κατηχ. Σχολείων παρήλασαν πρὸ τῶν ἐπισήμων, καταχειροκροτούμενοι ἀπὸ τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἅτινα ἐπλαισιῶναν τὴν παρέλασιν. Ἡ τελετὴ ἐνεποίησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν εἰς τὰ ἄπειρα πλήθη, ἅτινα τὴν παρηκολούθησαν, καὶ ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τὰ Κατηχητ. Σχολεῖα συντελεῖται ἀθροῦτως ἔργον ἠθοπλαστικὸν μεγίστης σπουδαιότητος.

— Τῇ 23 λήξαντος μηνὸς κληρικὸς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς μεταβάς εἰς τὸ Μακεδόνιον «Μαρίκα Ἡλιάδη» ἐβάπτισεν ἕξ (6) τέκνα μαχομένων, ἅτινα ἐγεννήθησαν ἐν τῷ ἰδρύματι τούτῳ.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Καθ' ἃ ἀναγινώσκωμεν ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τοῦ «Γρηγορίου Παλαμᾶ» τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, τὸ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Παναγ. Μητροπολίτου Γενναδίου συμβούλιον τοῦ παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει Θεσσαλονίκης παραρτήματος τῆς «Ἀπ. Διακονίας» ἐργάζεται ἐντατικῶς διὰ τὴν πύκνωσιν τοῦ θεοῦ κηρύγματος, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατηχητικῶν σχολείων καὶ διὰ τὴν τακτικὴν καὶ ἀρτιαν τέλεσιν τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως. Πρὸς τοὺς ἄλλοις, ἀπεφασίσθη καὶ ἡ ἱδρυσις ἐιδικοῦ Φροντιστηρίου Πνευματικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φοιτοῦν ἱερεῖς, προοριζόμενοι διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

— Ἐξ ἀφορμῆς κυκλοφορήσασαν ἀντιβραβίων προκηρύξεων ἐκ μέρους τᾶρα «Θρησκευτικῆς Ἐνώσεως Ὀρθόδοξων Νέων», ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ἀνεκοίνωσε διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου, ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιαύτη θρησκευτικὴ ὀργάνωσις καὶ ἐπομένως ἡ κυκλοφορήσασα προκήρυξις εἶναι λαθραία, ἀποσκοποῦσα προφανῶς τὴν δυσφήμισιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν δημιουργίαν προστριβῶν μεταξὺ χριστιανῶν καὶ Ἰσραηλιτῶν ἑλλήνων. Κατόπιν τούτου, ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης Θεσσαλονίκης δι' ἐγγράφου πρὸς τὴν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησιν αὐτῆς διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην.

Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰάκωβος δι' ἐγγράφου τοῦ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀνέφερον, ὅτι ὁ πυρποληθεὶς ἐν Σιατίστῃ ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιδρομὴν τῶν συμμοριτῶν ἦτο ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων μεταβυζαντινῶν μνημιῶν τῆς δυτικῆς Μακεδονίας, εἶχε κτισθῆ τὸ 1620 καὶ ἦτο περιφῆμος διὰ τὰς ἀξιολόγους τοιχογραφίας, τὰς ἀρχαίας φορητὰς εἰκόνας καὶ τὰ ὄραια παλαιὰ ξυλόγλυπτα.

— Εἰς τὴν Σιάτισταν καὶ εἰς τὰ κέντρα Ἀσφαλείας τῆς ἐπαρχίας λειτουργοῦν 2 Κατηχητικὰ σχολεῖα ἀνωτέρου τύπου διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν 3 ἀνωτέρων γυμνασιακῶν τάξεων, 2 μέσα διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν κατώτερων γυμν. τάξεων καὶ 10 κατώτερα διὰ τοὺς τῶν δημ. σχολείων καὶ ἐργαζομένων. Ἀπαντα τελοῦν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ βοηθοῦ ἱεροκήρυκος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Ἰωάννου Παπαδημητρίου, διδάσκουν δὲ εἰς αὐτὰ ὁ Ἱεροκήρυξ, οἱ θεολόγοι καθηγηταὶ τῶν Γυμνασίων, προσοντοῦχοι ἱερεῖς καὶ ἄλλοι εὐσεβεῖς διδάσκαλοι. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτῶντων ἀνέρχεται εἰς 1350.

— Κατόπιν ἐισηγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπὴ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν προστασίαν τοῦ παιδιοῦ ἐχορήγησε ποσὸν ἐκ δρχ. 30.000.000 διὰ τὰ τροφεῖα τῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας Σισανίου ἀπόρων μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Τροστύλου, οἵτινες εἶναι τρόφιμοι τοῦ ὁμωνύμου Οἰκοτροφείου καὶ ἀδυνατοῦν λόγῳ πενίας νὰ καταβάλουν τὰ τροφεῖα τῶν εἰς τὸ ἴδρυμα.

— Μεταβάς εἰς Θεσσαλονικὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, ἐτακτοποίησε πολλὰ ζητήματα τῆς ἐπαρχίας του, ἐν οἷς καὶ τὸ τῆς ἀποστολῆς τῶν καθυστερουμένων τρο-

φίμων καὶ τῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς συμμοριοπλήκτους πληθυσμοὺς τῆς ἐπαρχίας του.

— Μετὰ τὴν καταστρεπτικὴν ἐπίθεσιν τῶν συμμοριτῶν ἐναντίον τῆς κωμοπόλεως Ἐρατόρας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, μεταβάς μετὰ τοῦ Στρατηγοῦ κ. Γερακίνη εἰς Ἐράτυραν, ἐκόμισε μεγάλας ποσότητας εἰδῶν ρουχισμοῦ καὶ ὑποδήσεως, ἅτινα διανεμήθησαν εἰς τοὺς πληγέντας ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Τὰ διανεμηθέντα εἶδη προήρχοντο ἐκ τοῦ σοσηδικοῦ ἱματισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῆς Ἐνώσεως τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν, τῆς γυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διανομῶν ξένων βοηθημάτων καὶ τῆς ἱματιοθήκης Παιδιοῦ. Πρὸς τοὺς ἀτυχεῖς κατοίκους τῆς κωμοπόλεως ἀμείλησεν ἐπὶ παραμυθία ἡ Α. Σ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν πατριαρχικῶν αὐτοῦ καθηκόντων τὴν 4 Φεβρουαρίου προσεκάλεσε παρ' ἑαυτῶ τὸν ἑνοριακὸν Κλήρον καὶ ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν λόγον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του διὰ τὸ ὅπ' αὐτοῦ ἐπιτελεσθὲν καὶ ἐπιτελούμενον ἔργον· ὁ ἑνορ. Κλήρος—εἶπεν ἡ Α.Θ.Π.—ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας, διότι μὲ θυσίας διὰ τῶν αἰῶνων κρατεῖ ἀσβέστον τὴν λαμπάδα τῆς πίστεως καὶ τῆς Ἱερᾶς παραδόσεως. Ἀναφερόμενος κατόπιν ὁ Παναγιώτατος εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν σημερινῶν κληρικῶν, ἐτόνισεν, ὅτι οἱ οὗτοι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ κομίσουν εἰς τὸν σύγχρονον ἀνθρώπον, ὅστις ἀπόλεσε τὴν ψυχὴν του, τὸ μήνυμα τῆς Ἀπολυτρώσεως, τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτούς. Ἀκολουθῶς ἡ Α.Θ.Π. ἐθίξε καὶ τὸ ζήτημα τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μεταρρυθμίσεων καὶ εἶπεν, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην «Νεοπατερισμοῦ». Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν οικονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ἡ Α.Θ.Π. ἀνεκοίνωσεν, ὅτι θὰ ἰδρῶσιν ταμεῖον μισθοδοσίας τοῦ κλήρου καὶ θὰ ἐνδιαφερθῆ διὰ τοὺς ἀσθνεῖς ἢ γέροντας ἱερεῖς, τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην συντάξεως, ὡς καὶ διὰ τὰ ὄρφανα τῶν ἱερέων. Περαιτῶν τὸν λόγον τοῦ ἡ Α.Θ.Π., εἶπεν, ὅτι ἡ συγκέντρωσις αὐτῆ τοῦ ἑνοριακοῦ κλήρου θὰ ἐπαναλαμβάνεται κατὰ δεκαπενθήμερον πρὸς ἀνταλλαγὴν γνομῶν καὶ ὅτι οἱ κληρικοὶ ἔχουν καθήκον νὰ γίνωνται καλύτεροι, διότι θὰ κριθοῦν ἀσθητέρον ἀπὸ τὸν Θεόν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλείου Μ. Βέλλα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἡ ἀποστολὴ τῶν Κατηχητῶν. Ἐκδόσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας 14η ἐν τῇ σειρᾷ τῆ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ φωνὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἀθῆναι 1949 (σελ. 18).

Τζοβάννι Παπλί, Πρόσωπα τοῦ Πάθους. Φανταστικὸς νοβέλλες ἀπ' τὸ θεο δρᾶμα. Μετάφρ. Βασ. Μουσάκη Ἀθῆναι 1949 (σελ. 108).

Μιχαὴλ Α. Χατζηθανασίου, μουσικοδιδασκάλου ἐν τῇ ἱερᾷ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης, Αἱ βάσεις τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Στάμπουλ, τύποις Ἀδελφῶν Τσιτούρη, α 3 μη' (σ. 54).

Μητροπολίτου Κεφαλληνίας Γερμανοῦ (Ρουμπάνη) Πίναξ γενομένων κληρικῶν 1910—1945. Ἀθῆναι 1946 (σελ. 88).

Ἐγκύκλιος τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας Γερμανοῦ. Ἀθῆναι 1948 (σελ. 142).

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ. Ἀθῆναι 1948 (σελ. 20).

Ἐβλόγιου Κοινοῦ Μητροπολίτου Κορυτσᾶς, Λειτουργικὰ Ἀνάλεκτα—Ἱερολογικαὶ ἐνασχολήσεις—Συμβολὴ εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθῆναι 1948 (σ. 24).

Βασιλείου Χρ. Ἰωαννίδου Προσφωτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τὸ ἐν Ἀμοστελλοδάμῳ πρῶτον συνέδριον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν, 22 Ἀύγ.—4 Σεπτ. 1948. Θεσσαλονικὴ 1949, Ἐκδοτ. Οἶκος Μιχ. Τριανταφύλλου (σελ. 25).

Δημητρίου Σ. Μπαλάου Ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Οἱ Πατέρες καὶ συγγραφεῖς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Εἰκόνες *Φ. Κόντολου*. Ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἀθήναι 1949 (σελ. 167).

Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου: Ὁμιλία πρὸς τὸν λαόν. Ἔτος Α' 1948. Ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἀθήναι 1949 (σελ. 203).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἶδεο Νικόλαον Οὐζουνίδην, Πύθιον Διδύμοτειχου, *Σολ. Καρράν*, Θεσσαλονικὴν, *Γεώργιον Ἀποστολάκη*, Θεσσαλονικὴν καὶ Παν. Ἀρχιμ. *Θαλέλαιον Δημητριάδην*, Σῦρον διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν.— *Αἶδεο Κων. Σκαφιδᾶν*, Κέρκυραν, ζητηθὲν φύλλον ἀποστέλλεται.— *Αἶδεο Νικόλ. Διονυσόπουλον*, Ἀμαλιάδα διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθη ἀποστέλλομεν φύλλα ἀπὸ 1-1-49.

Πᾶσα μεταβολὴ διευθύνσεως δεόν να μή ἀνακοινωθῆται ἕμέσως, *σημειομένης ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἡ μετάθεσις. Ἄνευ τῆς σημειώσεως ταύτης ἀποβαίγη ἀδόνητος ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν.*

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

[1] Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν ἱεροδιάκονον Πολύκαρον Κυνηόπουλον Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆ 20 Μαΐου 1949 ἡμέρα Παρασκευῆ καὶ ὥρα 9 π.μ., ὅπως δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ χλιασμῷ καὶ ἄλλαις παρεκτροπαῖς ἠθικῆς φύσεως, περὶ ἧς κατηγορίας ἀπελογήθῃς ἐνώπιον τοῦ ἐκτελούντος χρέη ἀνακριτοῦ Πρωτοερέως Λογκᾶ Παπαναστασίου.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἀθήνησι τῆ 22 Μαρτίου 1949
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Ἐάνθης Ἰωακείμ

[1] Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν ἱερομόναχον Γερμανὸν Κουλούρη, τέως Ἡγούμενον Ἱ. Μονῆς Ἀρπελαχωτίσης τῆς Ἱ. Μητροπ. Ναυπακτίας καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆ 20 Μαΐου 1949, ἡμέρα Παρασκευῆ καὶ ὥρα 9 π.μ., ὅπως δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικαῖς πράξεσι, περὶ ἧς κατηγορίας ἐκλήθῃς εἰς ἀπολογία.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἀθήνησι τῆ 22 Μαρτίου 1949
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Ἐάνθης Ἰωακείμ

[1] Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν ἱερέα Σπυρίδωνα Σιδῶμον, τέως ἐφημέριον Ἀσπροκλήσιου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Παραρυθίας καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆ 20 Μαΐου 1949, ἡμέρα Παρασκευῆ καὶ ὥρα 9 π.μ., ὅπως δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ συνεργίᾳ φόνου τοῦ Μιχ. Β. Μάνδου κτλ., περὶ ἧς κατηγορίας ἀπελογήθῃς ἐνώπιον τοῦ ἐκτελούντος χρέη ἀνακριτοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Φιλατῶν Οἰκονόμου Νικόλ. Τσάτση.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἀθήνησι τῆ 22 Μαρτίου 1949
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Ἐάνθης Ἰωακείμ

[1] Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν ἱερομόναχον Πολύκαρον Χατζηγιάννον, τέως ἐφημέριον Ἀρχαίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς.

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆ 20 Μαΐου 1949 ἡμέρα Παρασκευῆ καὶ ὥρα 9 π.μ., ὅπως δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀποβολῇ τοῦ ἱεροῦ ἐνδύματος καὶ ἀναμῆξαι εἰς ἀντεθνικὰς ὁργανώσεις, περὶ ἧς κατηγορίας ἐκλήθῃς εἰς ἀπολογία.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἀθήνησι τῆ 22 Μαρτίου 1949
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Ἐάνθης Ἰωακείμ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Ἀττικῆς—Μεγαρίδος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 48 τοῦ Ἀν. νόμου 2200/1940 περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων, καλούμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Βαρβάρας Παλουκίων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυσιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίον.

Ἐν Κηφισίᾳ τῆ 26 Μαρτίου 1949

† Ὁ Ἀττικῆς—Μεγαρίδος Ἰάκωβος

Ἱ. Μητρόπολις Κίτρους

Μὴ παρουσιασθέντος ὑποψηφίου ἔχοντος προσόντα διὰ πόλιν ἔχουσαν πληθυσμὸν μέχρι 40.000 κατοίκων ἢ χειροτονημένου προσοντούχου ἱερέως διὰ τὴν κατάληψιν τῆς δευτέρας κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς—Κατερίνης, καλούμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα τῆς ἀμέσως κατωτέρας κατηγορίας, ὡς ὁ περὶ ἐνοριῶν καὶ ἐφημερίων νόμος 2200/40, ἀρθ. 46, 47 καὶ 48 περὶ τούτου διαγορεύουσιν, ἵνα προσέλθωσι καὶ ὑποβάλωσι τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά αὐτῶν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως.

Ἐν Κατερίνῃ τῆ 14ῃ Μαρτίου 1949

† Ὁ Κίτρους Κωνσταντῖνος

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Βαλιμιτικῶν τακτικοῦ Ἐφημερίου, καλούμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ ἀνακτιστοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυσιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἀίγιον τῆ 17 Μαρτίου 1949

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ὁ Ἐάνθης ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τόποις «Φοίνικες» Λεωνάτου 4